

Informe 22/2002-D

**Institut Català de Finances
(ICF)**

Exercici 1999

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

El secretari general

JOSEP RAMON DUESO i PARATGE, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el dia 23 de juliol de 2002, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Marià Nicolàs i Ros, amb l'assistència dels síndics Sr. Manuel Barrado i Palmer, Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Xavier Vela i Parés, Sr. Josep M. Carreras i Puigdengolas, Sr. Jacint Ros i Hombravella i Sr. Jordi Petit Fontserè, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Josep Ramon Dueso i Paratge, i com a ponent el síndic Sr. Jordi Petit Fontserè, amb deliberació prèvia, s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 22/2002-D relatiu a l'Institut Català de Finances (ICF), exercici 1999.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 3 d'octubre de 2002

Vist i plau
El síndic major

Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Telèfon 93 270 11 61
Fax 93 270 15 70

ÍNDEX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte, abast material i temporal	9
1.1.2. Metodologia.....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica	10
1.2.2. Objecte social	10
1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF	10
1.2.4. El Consell Assessor.....	11
1.2.5. Normativa bàsica aplicable.....	12
2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	13
2.1. COMPTES ANUALS	13
2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS.....	14
2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	18
2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit	18
2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF	19
2.3.3. Actius dubtosos	21
2.3.4. Immobilitzat	21
2.3.5. Actius immaterials	23
2.3.6. Fons de dotació pendent de desemborsament	24
2.3.7. Comptes diversos	25
2.3.8. Comptes de periodificació de l'Actiu	25
2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ	26
2.4.1. Entitats de crèdit	26
2.4.2. Administracions públiques	27
2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables	29
2.4.4. Comptes diversos	30
2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu.....	32
2.4.6. Fons especials.....	33
2.4.7. Capital, Reserves i Resultats	41
2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	42
2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer.....	42
2.5.2. Comissions percebudes per avals	43
2.5.3. Despeses d'exploració.....	43
2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències	46
2.5.5. Menyscabaments extraordinaris	46

2.5.6.	Beneficis extraordinaris i atípics	47
2.6.	NOTES ALS COMPTES D'ORDRE	47
2.6.1.	Passius contingents	48
2.6.2.	Compromisos i riscos contingents	49
2.6.3.	Altres Comptes d'ordre	49
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA.....	50
4.	FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT.....	53
4.1.	FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ.....	53
4.1.1	Legislació aplicable	53
4.1.2.	Procediments emprats per l'ICF	54
4.1.3.	Anàlisi del procediment	54
4.1.4.	Conclusions	56
4.2.	FISCALITZACIÓ DEL PAIF.....	56
5.	ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF.....	57
5.1.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	57
5.1.1.	Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat.....	57
5.1.2.	Préstecs formalitzats per tipus de garantia.....	58
5.1.3.	Avals formalitzats per tipus de garantia.....	62
5.1.4.	Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat	62
5.2.	ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS	66
5.2.1.	La concessió de préstecs.....	66
5.2.2.	El risc viu dels avals a 31 de desembre de 1999	74
5.3.	ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT.....	75
5.3.1.	Evolució interanual de la morositat.....	75
5.3.2.	Morositat assumida pels departaments de la Generalitat.....	78
5.3.3.	Morositat assumida per execució de garanties	79
5.3.4.	Finançament de l'activitat.....	80
5.3.5.	Solvència.....	81
6.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	81
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	88

ABREVIACIONS

CICYT	Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología
CIRIT	Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques
DEF	Departament d'Economia i Finances
DICT	Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
DIE	Departament d'Indústria i Energia
DOCE	Diario Oficial de las Comunidades Europeas
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
EEPC	Estatut de l'empresa pública catalana
ICF	Institut Català de Finances
INCASOL	Institut Català del Sòl
IPC	Índex de preus al consum
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
LOFAGE	La Llei d'organització i funcionament de l'administració general de l'Estat
MPTA	Milions de pessetes
mPTA	Milers de pessetes

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte, abast material i temporal

De conformitat amb la normativa vigent, i per tal de donar compliment a l'article 16 de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 1999, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu a l'empresa de la Generalitat Institut Català de Finances (ICF). Els dos últims informes de l'ICF emesos per aquesta Sindicatura han estat els referents a la fiscalització de regularitat de l'exercici 1998 (18/1999-E) i als préstecs i als avals de l'ICF de l'exercici 1998 (31/1999-E).

L'abast material d'aquest informe és el següent:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Anàlisi de les liquidacions pressupostàries, així com l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- c) Anàlisi del compliment de la legalitat que és aplicable a l'entitat, tant des del punt de vista comptable, pressupostari i contractual com del de funcionament.
- d) Anàlisi de l'activitat portada a terme per l'ICF, i en especial de la gestió centrada en la concessió de crèdits i avals i el seguiment de la morositat.

Aquest informe es refereix a l'exercici 1999.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a l'entitat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents, creació i naturalesa jurídica

L'ICF va ser creat com a organisme autònom financer per la Llei 2/1985, de 14 de gener, modificada per la Llei 5/1996.

Posteriorment, per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro, l'ICF va modificar la seva naturalesa jurídica passant a ser, des de l'1 de gener de 1999, una empresa pública, sota la forma d'una entitat de dret públic sotmesa al dret privat.

1.2.2. Objecte social

L'ICF, d'acord amb la seva llei de creació, té la finalitat de contribuir a l'exercici de les competències executives que l'Estatut d'autonomia confereix a la Generalitat sobre el sistema financer i actuar com a instrument principal de la política de crèdit públic de la Generalitat.

Els articles 6 a 16 de la Llei 2/1985, de creació de l'ICF, fixen les funcions a desenvolupar (la Llei 5/1996, abans esmentada, modifica l'apartat 5 de l'article 11 pel que fa a la concessió de crèdits i avals per operacions que es realitzin fora de Catalunya). En síntesi, les funcions són les següents:

- Concessió de crèdits i avals,
- Exercici dels serveis de tresoreria de la Generalitat,
- Representació en qüestions financeres,
- Coordinació de l'activitat de crèdit d'institucions públiques,
- Gestió financera del deute públic de la Generalitat,
- Funcions inspectores i estudis i dictàmens en matèria econòmica i financera.

1.2.3. Òrgans de govern de l'ICF

Els Òrgans de govern de l'ICF són la Junta de Govern i el director general, d'acord amb la Llei de creació, modificada en aquest aspecte per la Llei 25/1987, de pressupostos de la Generalitat.

1.2.3.1. La Junta de Govern

La Junta de Govern de l'ICF és la instància decisòria de més alt nivell. A la Junta li corresponen les decisions estratègiques essencials sobre l'activitat de l'entitat. Entre altres funcions, la legislació li atribueix elevar a l'aprovació del Govern les

directrius d'actuació de l'ICF, així com les propostes de Pressupost, la Memòria, el Balanç i els Comptes de l'entitat, i la proposta d'aplicació de resultats; aprovar els contractes que signa l'ICF i conèixer la gestió del director general i emetre'n l'opinió.

La Junta de Govern es configura com un òrgan col·legiat format pel president, tres vocals nats, i un nombre de vocals comprès entre sis i deu. Són vocals nats el director general de l'ICF, el director general de Política Financera i el director general de Pressupostos i Tresor. La resta de vocals són designats pel Govern per un període de tres anys, que és renovable.

La composició de la Junta de Govern de l'ICF a 31 de desembre de 1999 és la següent:

Càrrec	Nom de la persona	Càrrec que ocupa
President	Sr. Alfons Ortuño i Salazar	Secretari general del Departament d'Economia, Finances i Planificació
Vocals	Sra. Georgina Arderiu i Munill	Directora general de Pressupostos i Tresor
	Sr. Francesc-Xavier Ruiz del Portal	Director general de Política Financera
	Sr. Ernest Sena i Calabuig	Director general de l'ICF
	Sr. Jordi Conejos i Sancho	Director general d'Indústria
	Sr. Josep Antoni Pérez i Torrente	Director del Gabinet Jurídic Central
	Sr. Miguel Puig i Raposo	Comissionat per a la Societat de la Informació
	Sr. Joan Sabata i Mir	Advocat
	Sr. Pere Sagarra i Roca	Secretari general del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme
	Sr. Antoni Salamero i Salas	Professor del departament d'Organització d'Empreses (UPC)
	Sr. Joaquim J. Saurina i Fiol	Secretari general Departament Treball
Secretari	Sr. Alfons Ma Thió i de Pol	Doctor Enginyer Industrial
	Sr. Pere Puig i Bastard	Professor del Departament d'Economia d'ESADE

1.2.3.2. *El director general*

El director general és nomenat directament pel Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, per un període de quatre anys, que pot ser renovable. A ell li correspon, entre altres funcions, l'execució dels acords de la Junta de Govern, la direcció i vigilància del funcionament de l'ICF i de l'activitat general que li és pròpia, i l'organització de tots els seus serveis, incloent-hi el règim del personal. Durant l'any 1999 el director general ha estat el Sr. Ernest Sena i Calabuig, en virtut del seu nomenament pel Decret 46/1997, de 18 de febrer.

1.2.4. **El Consell Assessor**

Els articles 27 i 28 de la Llei de creació regulen la constitució i funcions del Consell Assessor. En concret, s'estableix que el Consell es compondrà de vint

vocals com a màxim, designats entre persones de competència reconeguda procedents del món financer, econòmic, social i universitari. En formen part també el conseller d'Economia i Finances, que n'és el president; el president de la Junta de Govern; el director general de Política Financera; el director general de Programació Econòmica; el director general de Pressupostos i Tresor; el director general de l'Institut, i un representant de l'Institut d'Investigacions Econòmiques.

El Consell Executiu ha de nomenar els vocals a proposta del conseller d'Economia i Finances. El càrrec és per quatre anys i pot ésser renovat.

El secretari, que no té vot, és el de la Junta de Govern.

Segons la Llei, al Consell Assessor li pertoca el següent:

- Emetre informe dels resultats de la política de l'Institut i proposar al Consell Executiu, al departament d'Economia i Finances i a la Junta de Govern els objectius i les directrius que considera més adequats per a l'economia de Catalunya.
- Informar la Junta de Govern de les propostes de Pressupost, de la Memòria, el Balanç, i els Comptes i les propostes d'aplicació de resultats que presenta el director general.

Per la Disposició addicional 18a de la Llei 12/1994, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 1995, es disposa la constitució efectiva del Consell Assessor en el termini de tres mesos. Per tant, hauria d'estar constituït el 30 de març de 1995.

Pel Decret 207/1995, de 13 de juny, s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'ICF.

A la data de realització d'aquest Informe, el Consell Assessor no estava constituït.

1.2.5. Normativa bàsica aplicable

- Llei 11/1981, de 7 de setembre, de patrimoni de la Generalitat.
- Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances, modificada per la Llei 25/1987, de 29 de desembre; per la Llei 5/1996, de 20 de maig; per la Llei 25/1998, de 31 de desembre, i per la Llei 15/2000, de 29 de desembre.

- Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana.
- Decret 152/1986, de 17 d'abril, de desplegament de la Llei 2/1985, de 14 de gener, de creació de l'Institut Català de Finances.
- Decret 203/1991, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el reglament de l'Institut Català de Finances.
- Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Decret 207/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el reglament del Consell Assessor de l'Institut Català de Finances.
- Lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.
- Legislació mercantil general.
- Normativa fiscal general.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. COMPTES ANUALS

Els Comptes anuals de l'ICF han estat revisats per la Intervenció General del Departament d'Economia i Finances que ha emès un Informe d'auditoria financera relatiu a l'exercici 1999. La seva opinió és favorable, tot i que s'han de tenir present les observacions esmentades dins el cos de l'informe. Aquestes observacions i, en el seu cas, recomanacions, sobre els aspectes analitzats, les recollim en el nostre Informe en el cas de ser encara pertinents i significatives.

Els Comptes anuals de l'exercici 1999 s'han presentat d'acord amb la circular del Banc d'Espanya núm. 4/1991, de 14 de juny, i posteriors actualitzacions sobre normes de comptabilitat i models d'estats financers per a entitats de crèdit.

Tot i que l'ICF no té la consideració d'entitat de crèdit segons queda definit en la circular, considerem que l'aplicació d'aquestes normes comptables és la més adequada per a la seva activitat. Entenem que en tant no es desenvolupi el pla especial en el marc del Pla comptable públic de la Generalitat, el seguiment de la circular esmentada reflecteix adequadament les operacions portades a terme per l'Entitat. Tot i això, s'han observat certs aspectes de millora per tal que els

esmentats Comptes anuals presentin la informació d'una manera més fidel i veraç. Aquests aspectes es posen de manifest en l'epígraf 2.3 següent.

2.2. PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

La norma 48a de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, defineix els Comptes anuals que comprendran el Balanç de situació, el Compte de pèrdues i guanys i la Memòria, d'acord amb les regles que es desenvolupen en la mateixa norma 48a i, almenys, en els termes establerts en la Llei de societats anònimes en el que sigui aplicable a les societats que no tinguin la forma jurídica d'anònima.

En un annex de la Circular es presenta un model de Balanç i de Compte de pèrdues i guanys. S'han de presentar, a més de les xifres de l'exercici que es tanca, les de l'exercici immediatament anterior.

Quant a la memòria, aquesta ha de contenir, com a mínim, les indicacions previstes en l'article 200 de la Llei de societats anònimes, i s'ajustarà, en allò que sigui aplicable, al model de memòria contingut en el Pla general de comptabilitat.

A continuació es presenta, a efectes comparatius, el Balanç de situació a 31 de desembre de 1998 i de 1999, així com els Comptes de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 1998 i de 1999.

Balanç de situació a 31 de desembre de 1998 i de 1999

ACTIU	1998	1999
CAIXA I BANCS CENTRALS	13.965	92.568
Caixa	283	171
Banco de España	13.682	92.397
ENTITATS DE CRÈDIT	765.541	780.207
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	2.006.390	12.695.861
Administracions territorials	1.974.700	8.801.677
Deutors a la vista i diversos	31.690	137.592
Altres	0	3.756.592
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	41.837.651	50.606.443
Deutors amb garantia real	36.958.721	44.309.946
<i>Amb garantia hipotecària</i>	<i>30.384.495</i>	<i>35.713.555</i>
<i>Amb altres garanties reals</i>	<i>6.574.226</i>	<i>8.596.391</i>
Altres deutors a termini	2.619.130	3.710.652
Deutors a la vista i diversos	2.259.800	2.585.845
ACTIUS DUBTOSOS	2.337.328	2.599.581
D'altres sectors residents	2.337.328	2.599.581
IMMOBILITZAT	2.800.161	2.744.369
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	418.928	457.774
Amortització	(162.521)	(128.162)
Altre immobilitzat	2.543.753	2.414.757
ACTIUS IMMATERIALS	13.782	9.862
Despeses amortitzables	13.482	9.562
Altres actius immaterials	300	300
FONS DOTACIÓ PENDENT DESEMBORSAMENT	2.356.000	2.356.000
COMPTES DIVERSOS	66.123	245.428
Partides pendents de cobrament	66.123	177.873
Hisenda Pública	0	67.555
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	228.387	430.584
Productes no vençuts i meritats	198.954	201.811
Despeses pagades no acreditades	2.532	2.484
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	17.997	223.820
Altres periodificacions	8.904	2.469
TOTAL ACTIU	52.427.330	72.560.904

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 1999.

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 22/2002-D

PASSIU	1998	1999
ENTITATS DE CRÈDIT	31.444.444	40.416.609
Crèdit disposat	31.444.444	40.416.609
CREDITORS ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	18.173	27.057
EMPRÈSTITS I ALTRES VALORS NEGOCIABLES	0	10.149.546
Altres valors no convertibles	0	10.149.546
COMPTES DIVERSOS	1.187.840	521.314
Obligacions a pagar	37.569	49.673
Dipòsits temporals	1.082.726	356.546
Partides a regul. per operacions futures	67.545	115.094
COMPTES DE PERIODIFICACIÓ	784.954	1.614.167
Costos meritats no vençuts	161.622	390.424
Despeses meritades no vençudes	6.519	3.719
Altres periodificacions	616.813	1.220.024
FONS ESPECIALS	4.724.000	5.564.291
Fons d'insolvències	3.680.706	4.505.797
<i>Cobertura específica</i>	-	2.369.734
<i>Cobertura genèrica</i>	-	508.348
<i>Cobertura Major Risc per aplic Rec. Públics</i>	-	1.627.715
Altres fons específics	1.043.294	1.058.495
<i>Fons de garantia de crèdits departament</i>	832.046	878.952
<i>Altres fons</i>	211.248	179.543
CAPITAL	13.140.000	13.140.000
RESERVES	717.027	1.127.919
BENEFICIS	410.892	0
TOTAL PASSIU	52.427.330	72.560.904

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 1999.

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 1998 i de 1999

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	1998	1999
1. Interessos i rendiments assimilats		
1.3. Entitats de crèdit	31.901	34.332
1.3.3. <i>Altres comptes</i>	31.901	16.228
1.3.4. <i>Adquisició temporal d'actius</i>	0	18.104
1.4. Crèdit a administracions públiques	110.055	316.724
1.5. Crèdit a altres sectors residents	2.173.526	1.874.717
1.7. Actius dubtosos	31.095	26.363
1.10. Altres	112	0
A. PRODUCTES FINANCERS (1)	2.346.688	2.252.136
2. Interessos i càrregues assimilades	1.386.287	1.327.802
3. Corretatges i comissions diverses	9.225	9.010
3.1. Corretatges operacions actives i passives	9.225	9.010
B. COSTOS FINANCERS (2 + 3)	1.395.512	1.336.812
MARGE D'INTERMEDIACIÓ O FINANCER (A-B)	951.177	915.324
4. Comissions percebudes per avals	247.382	208.929
MARGE ORDINARI = Marge d'intermediació + (4)	1.198.559	1.124.253
5. Despeses d'explotació	282.650	371.589
5.1. <i>De personal</i>	158.302	171.000
5.2. <i>Generals</i>	114.592	191.199
5.3. <i>Contribucions i impostos</i>	9.756	9.391
6. Amortitzacions i sanejament d'immobilitzat i actius immat.	25.040	28.870
MARGE D'EXPLOTACIÓ = Marge ordinari - (5 + 6)	890.869	723.793
7. Dotació al fons d'insolvències	757.646	451.589
8. Menyscabaments extraordinaris	41.162	76.643
8.2. <i>Altres menyscabaments</i>	41.162	76.643
9. Beneficis extraordinaris i atípics	319.131	264.040
9.2. <i>Altres beneficis</i>	319.131	264.040
EXCEDENT = Marge d'explotació - (7 + 8-9)	410.892	459.602
COBERTURA DE MAJOR RISC PER APLICACIÓ DE RECURSOS PÚBLICS	0	459.602
BENEFICI NET	410.892	0
FLUX DE CAIXA	1.193.578	940.060

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 1999.

Comptes d'ordre a 31 de desembre de 1998 i de 1999

COMPTES D'ORDRE	1998	1999
PASSIUS CONTINGENTS	16.908.260	15.100.627
Avals línia general	4.219.452	2.950.024
Avals línia hospitalària	6.539.409	6.020.566
Avals línia assistència social	1.896.439	1.406.635
Avals línia Fons de Garantia	51.277	30.704
Aval Hospital General de Catalunya	3.600.000	0
Passius contingents dubtosos	601.683	811.404
Altres passius contingents	0	3.881.294
COMPROMISOS I RISCOS CONTINGENTS	10.357.877	14.855.828
Disponible per tercers	10.357.877	14.855.828
ALTRES COMPTES D'ORDRE	19.892.145	14.428.037
Disponible a favor de l'entitat	15.785.000	10.000.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	101.024	146.444
Actius en suspens regularitzats	2.829.563	2.928.965
Productes meritats d'actius dubtosos	199.744	253.318
Actius en mandat d'execució	976.814	1.099.310
TOTAL COMPTES D'ORDRE	47.158.282	44.384.492

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF de l'any 1999.

2.3. NOTES A L'ACTIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ

2.3.1. Caixa i bancs centrals i Entitats de crèdit

L'ICF disposa, a 31 de desembre de 1999, de saldos en *Caixa* i en el *Banc d'Espanya* de 92,57 MPTA, i de saldos en la resta d'entitats de crèdit, de 780,21 MPTA.

Els saldos en la resta d'entitats de crèdit estan distribuïts en comptes de 29 entitats bancàries de les quals, set són les que s'utilitzen de manera habitual. Amb la resta hi ha molt poca activitat i els saldos són molt baixos. Per tant, seria recomanable cancel·lar els comptes amb saldo gairebé inamovible.

El resultat de la revisió de les conciliacions bancàries ha resultat satisfactori.

2.3.2. Els préstecs concedits per l'ICF

Els préstecs atorgats per l'ICF es desglossen, d'acord amb les normes del Banc d'Espanya, segons es tracti de préstecs concedits a administracions públiques i de préstecs concedits a altres sectors residents. A més, se separen els actius dubtosos, que ho són només d'altres sectors residents, ja que es considera que els préstecs atorgats a les administracions públiques no tenen risc d'insolvència. No obstant això, l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, aquesta classificació s'ha d'incorporar en la memòria; per tant, es recomana calcular el desglossament entre curt i llarg termini per tot el deute per préstecs concedits, i incorporar-ho en la memòria de l'Entitat, tal com assenyala l'esmentada Circular.

El detall dels saldos a 31 de desembre de 1998 i de 1999, dels préstecs atorgats per l'ICF, són els següents:

CONCEPTE	31.12.98	31.12.99
CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES		
Administracions territorials	1.974.700	8.801.677
Deutors a la vista i diversos	31.690	137.592
Altres avals administracions públiques	0	3.756.592
TOTAL CRÈDIT A LES A ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	2.006.390	12.695.861
CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS		
Deutors amb garantia real	36.958.721	44.309.946
- Deutors amb garantia hipotecària	30.384.495	35.713.555
- Deutors amb altres garanties reals	6.574.226	8.596.391
Altres deutors a termini	2.619.130	3.710.652
Deutors a la vista i diversos	2.259.800	2.585.845
TOTAL CRÈDIT A ALTRES SECTORS RESIDENTS	41.837.651	50.606.443
ACTIUS DUBTOSOS (D'altres sectors residents)	2.337.328	2.599.581

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

2.3.2.1. Crèdit a les administracions públiques

El detall de l'epígraf a 31 de desembre de 1999 és el següent:

CONCEPTE	31.12.98	31.12.99
ADMINISTRACIONS TERRITORIALS:		
Préstecs amb dotació pressupostària	568.000	7.026.000
Préstecs amb afectació d'ingressos	944.720	856.889
Préstecs amb hipoteca immobiliària	31.030	99.131
Bestretes de subvencions	12.500	0
Préstecs amb garantia departamental	418.450	819.657
TOTAL ADMINISTRACIONS TERRITORIALS	1.974.700	8.801.677
Deutors a la vista i diversos	31.690	137.592
Avals Hospital General de Catalunya	0	3.756.592
TOTAL CRÈDIT A LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	2.006.390	12.695.861

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

Els préstecs amb dotació pressupostària són préstecs garantits per algun departament de la Generalitat. En cas d'incompliment per part de l'empresa o ens públic que ha rebut el préstec, el departament corresponent se'n fa càrrec del pagament. L'augment de saldo tan significatiu de l'exercici 1999 respecte del 1998 és degut a la concessió de dos préstecs a l'INCASOL, que ascendeixen 6.600 MPTA. Aquests préstecs estan específicament autoritzats per la Disposició Addicional 40ena de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999.

Els préstecs amb afectació d'ingressos són préstecs a ens públics, als quals algun departament de la Generalitat ha atorgat una subvenció per a la realització d'una activitat concreta, com ara la construcció d'un equipament públic, etc. L'ICF avança el préstec, que s'amortitza directament amb la subvenció. En aquest tipus de préstec, a més de la garantia directa de l'afectació de l'ingrés de la subvenció, l'ICF els demana altres garanties. Si no s'arribés a cobrar el préstec, en últim terme pagaria el departament que va concedir la subvenció.

Els préstecs amb garantia departamental són préstecs concedits a ens públics, com ara ajuntaments, normalment per a finançar la construcció d'equipaments públics o activitats similars. En aquests préstecs, l'amortització corresponent, així com els interessos, comissions, etc. els paga directament un departament de la Generalitat. És a dir, es tractaria del finançament d'un tipus de subvenció que un determinat departament de la Generalitat vol concedir per a una finalitat concreta. Aquests tipus de préstec no tenen risc d'incobrabilitat.

Els avals de l'Hospital General de Catalunya són els avals que va haver d'assumir l'ICF a finals de l'any 1999, a causa de la fallida de l'Hospital. Els bancs que havien concedit el deute avalat van reclamar el seu pagament a l'ICF. Normalment, els avals assumits es comptabilitzen en el compte d'*Actius dubtosos*, però en aquest cas, per les circumstàncies que expliquem en el Capítol 5 d'aquest informe, es van comptabilitzar com a *Crèdit a les administracions públiques*.

2.3.2.2. Crèdit a altres sectors residents

El detall de l'epígraf a 31 de desembre de 1999 és el següent:

CONCEPTE	31.12.98	31.12.99
Préstecs a Altres sectors residents amb garantia real		
- Deutors amb garantia hipotecària	30.384.495	35.713.555
- Deutors amb altres garanties reals	6.574.226	8.596.391
Total préstecs a altres sectors residents amb garantia real	36.958.721	44.309.946
Altres deutors a termini	2.619.130	3.710.652
Deutors a la vista i diversos	2.259.800	2.585.845

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

S'anomena *Altres sectors residents* la resta de sectors que no componen el sector públic, és a dir, el sector privat.

De la mateixa manera que pels préstecs concedits al sector públic, els préstecs es distribueixen per tipus de garanties. Com es comenta en el Capítol 5 d'aquest Informe, fins a l'any 1998 la gran majoria d'operacions es formalitzava amb garantia hipotecària. En canvi, en l'any 1999 les operacions garantides amb afectació de drets superaven ja, en nombre i import global, les garanties hipotecàries.

Dins els Deutors a la vista i diversos s'inclouen, principalment, els rebuts amb venciment 31 de desembre, que abans de final d'any han estat portats al banc per remesar, i que estan pendents de cobrament en aquesta data, i ascendien a 31 de desembre de 1999 a 1.209,79 MPTA. A més, també s'inclouen els *Deutors per venda d'immobilitzat* amb pagament ajornat, que ascendien a 31 de desembre de 1999 a 640,93 MPTA. Per últim, s'inclouen els rebuts impagats amb un venciment que no supera els tres mesos, i que a 31 de desembre de 1999 ascendien a 722,71 MPTA.

2.3.3. Actius dubtosos

En relació als actius dubtosos el saldo dels quals a 31 de desembre de 1999 ascendeix a 2.599,58 MPTA, s'ha fet una anàlisi que es presenta en l'epígraf 5.2.3; dels 2.599,58 MPTA, 1.735,18 MPTA corresponen a préstecs i 864,40 MPTA corresponen a avals.

2.3.4. Immobilitzat

El moviment dels comptes de *l'Immobilitzat material* i la seva *Amortització acumulada* durant l'exercici 1999 és el següent:

Concepte	Saldo a 31.12.98	Addicions/ Dotació	Baixes	Saldo a 31.12.99
COST				
Mobiliari, instal·lacions i vehicles	418.928	91.708	(52.862)	457.774
Amortització	(162.520)	(18.504)	52.862	(128.162)
Altres immobilitzat	2.543.753	108.754	(237.750)	2.414.757
TOTAL COST	2.800.161	181.958	(237.750)	2.744.369

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

Una part de l'immobilitzat correspon a béns procedents d'adjudicacions o recuperacions d'altres actius adjudicats com a execució de garanties d'operacions impagades (immobles, maquinària i obres d'art). Els immobles i la

maquinària es comptabilitzen dins d'*Altres immobilitzats*, mentre que les obres d'art es comptabilitzen dins de *Maquinària, instal·lacions i vehicles*.

Aquests béns adjudicats en recuperació d'altres actius es provisionen d'acord amb la Circular 4/1991, provisió que es comptabilitza en l'epígraf de Passiu *Fons especials*, i que analitzem en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe.

El detall d'aquests béns adquirits en aplicació d'altres actius a 31 de desembre de 1999, així com la seva corresponent provisió és el següent:

Tipus de béns	Comptabilitzat en:	Valor comptable a 31.12.99	Provisió a 31.12.99
Immobles Maquinària	Altres immobilitzats	2.373.758	224.759
	Altres immobilitzats	41.000	10.250
	TOTAL Altres immobilitzats	2.414.758	
Obres d'art	Mobiliari, instal·lacions i vehicles	208.670	0

Imports en milers de pessetes.

Els 208,67 MPTA d'obres d'art corresponen a 4.321 obres per valor de 203,92 MPTA comptabilitzats des del 1994 i a 5 obres per valor de 5 MPTA comptabilitzades l'any 1997. L'ICF comptabilitza aquestes obres d'art com a immobilitzat funcional propi i, per tant, no les provisiona i, com a obra d'art, tampoc no les amortitza. Les obres no han tingut cap sortida aquests anys. Aquestes obres d'art estan físicament en el Centre d'Art Santa Mònica. En tant que les obres d'art no estan dins l'objecte social de l'ICF, aquestes obres d'art s'haurien de comptabilitzar com a immobilitzat no funcional.

La resta d'immobilitzat comptabilitzat dins de *Mobiliari, instal·lacions i vehicles* correspon al mobiliari, equips electrònics, màquines, instal·lacions, equipament informàtic i programes informàtics. Es registra pel seu valor de cost i, en l'epígraf diferenciat d'*Amortització* es comptabilitza la seva amortització. Aquesta es realitza sobre els valors de cost seguint el mètode lineal, segons els següents anys de vida útil estimats:

Concepte	Anys de vida útil
Mobiliari	10
Equips electrònics	10
Màquines	10
Instal·lacions	10
Equipament informàtic	4
Programes d'informàtica	4

S'ha verificat que aquests anys de vida útil estimats són correctes a efectes de l'Impost sobre societats.

De la revisió efectuada de l'immobilitzat, cal fer les següents observacions:

1. Segons la Circular 4/1991, del Banc d'Espanya, en l'epígraf d'*Immobilitzat* s'ha de separar l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions, concretament en el punt 9.3. L'ICF el comptabilitza en l'apartat *Altre immobilitzat* i, una altra part, dins de mobiliari i instal·lacions.

L'ICF ha de desglossar en el seu Balanç, l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat.

2. L'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions es provisiona d'acord amb la Circular 4/1991, i es comptabilitza la provisió en l'epígraf del Passiu "Fons especials". L'anàlisi d'aquesta provisió s'efectua en l'epígraf 2.4.6.1 d'aquest Informe.
3. Dins l'*Immobilitzat material* l'ICF comptabilitza també 133,34 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys comptats des de la data dels pagaments o des de la data de posada en funcionament; la més antiga.

Creiem que l'ICF ha de reclassificar aquests béns, que ascendeixen 133,34 MPTA, així com la seva amortització acumulada, és a dir, 59,23 MPTA, dins l'*Immobilitzat immaterial*. A més, l'ICF hauria d'amortitzar aquests béns d'acord amb el període de tres anys establert per la Circular 4/1991, i que també està dins les taules de coeficients anuals d'amortització aplicables per l'Impost sobre societats. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 1999, 8,6 MPTA aproximadament.

4. L'ICF disposa d'un inventari comptable de l'Immobilitzat valorat a 31 de desembre de 1999, on s'inclou la descripció del bé, la data d'alta, l'import, la dotació anual i l'amortització acumulada, la seva classificació en l'actiu, etc. En aquest inventari manca una identificació física del bé, la seva ubicació i l'usuari final del bé, especialment pels equipaments informàtics. És per això que l'ICF ha començat a fer una relació dels equipaments informàtics quant a la seva ubicació i l'usuari final, però manca que aquesta relació es faci coincidir amb l'inventari comptable, i que s'ampliï a la resta d'elements d'immobilitzat.

2.3.5. Actius immaterials

Dins l'*Actiu immaterial* s'inclou, d'una banda, una marca nacional adquirida en aplicació d'altres actius (adjudicació judicial segons interlocutòria de 19 de

setembre de 1996 en pagament del deute d'un préstec de 50,00 MPTA), per un import de 0,3 MPTA, que es troba totalment provisionada a 31 de desembre de 1999. De la mateixa manera que hem esmentat per a la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, considerem que s'ha de comptabilitzar en epígraf diferenciat dins els *Fons especials* i no dins els *Fons d'insolvències*.

D'altra banda s'inclouen 9,56 MPTA de valor net, corresponents a la primera part del desenvolupament d'un projecte d'implantació d'un sistema informàtic de gestió de préstecs i avals, segons Conveni signat el 30 de juliol de 1997, amb el Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya, SA (actualment Debis).

L'amortització d'aquest projecte es fa d'acord amb una vida útil aproximada de menys de tres anys, de manera que a 31 de desembre del 2000 quedi totalment amortitzat. Aquesta amortització és correcta segons la Circular 4/1991, però no segons les taules d'amortització corresponents a l'Impost sobre societats, cosa que cal tenir en compte a partir de l'any 2000, en què caldrà fer un ajustament a la base imposable de l'Impost sobre societats per l'excés d'amortització.

2.3.6. Fons de dotació pendent de desemborsament

S'inclouen 2.356 MPTA pendents de pagament per part de la Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances), en concepte de transferències de capital aprovades en diverses Lleis de pressupostos. Aquest import està comptabilitzat com a més capital, tot i que està pendent de cobrament. El detall d'aquest deute a cobrar, desglossat per les lleis de pressupostos que van aprovar els diferents imports, és el següent:

Concepte	Import
Llei 12/1994, de pressupostos de la Generalitat per al 1995	756 (*)
Llei 19/1996, de pressupostos de la Generalitat per al 1997	800
Llei 16/1997, de pressupostos de la Generalitat per al 1998	800
Total	2.356

Imports en milions de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Comptes anuals de l'ICF.

Nota (*): Import pendent d'un total de 2.270 MPTA aprovats per l'esmentada Llei.

Tal com s'explica en l'epígraf 2.4.7, en tant que aquest import no està cobrat, no hauria de formar part del Capital, sinó que s'hauria de comptabilitzar en un epígraf diferenciat del Passiu, com a Aportacions a compte del Fons Patrimonial pendent de cobrament.

2.3.7. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
Partides pendents de cobrament	66.123	177.873
Hisenda Pública	0	67.555
Total Comptes diversos	66.123	245.428

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins les *Partides pendents de cobrament* s'inclouen els drets reconeguts pels departaments de la Generalitat mitjançant el corresponent document comptable ADOP. En concret, s'inclouen dos tipus d'operacions:
 - a) Operacions amb garantia departamental: són aquelles operacions de préstec garantides pels departaments mitjançant la corresponent dotació en el seu pressupost (en general, es tracta de préstecs als ajuntaments per a realitzar inversions de tipus social, cultural, d'infraestructures, etc.). L'ICF concedeix l'import total del préstec als ajuntaments, i és el departament qui paga el retorn del préstec a l'ICF. A 31 de desembre es comptabilitza en aquest compte la part dels deutes de la qual l'ICF ja ha rebut l'ADOP corresponent.
 - b) Operacions amb dotació pressupostària: són operacions de crèdit amb garantia real i/o altres garanties, però que tenen també un Acord de govern garantint el cobrament en cas d'incompliment. El departament, en cas d'incompliment per part del deutor, fa front al deute amb l'ICF, tot i que l'ICF continua reclamant el deute al deutor.

S'ha verificat el cobrament posterior de totes les quantitats a cobrar a 31 de desembre de 1999.

- El saldo a cobrar amb la Hisenda pública s'analitza en l'epígraf 2.4.2 referit a la situació fiscal, conjuntament amb els saldos creditors pel mateix concepte.

2.3.8. Comptes de periodificació de l'Actiu

El detall dels *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
Productes no vençuts i meritats	198.954	201.811
Despeses pagades no acreditades	2.532	2.484
Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits	17.997	223.820
Altres periodificacions	8.904	2.469
Total Comptes de periodificació	228.387	430.584

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els *Productes no vençuts i meritats* s'inclou la periodificació a 31 de desembre dels interessos, de les comissions, i despeses diverses meritades i no cobrades dels comptes corrents en bancs i caixes, dels derivats financers, i dels préstecs i avals concedits per l'ICF. S'ha verificat la correcta periodificació a 31 de desembre de 1999 per tots els conceptes inclosos.
- Dins les *Despeses pagades no acreditades* s'inclouen despeses diverses de molt petit import, pagades però no meritades a 31 de desembre, com ara subscripcions a diaris i revistes, assegurances, etc.
- Dins les *Despeses financeres diferides i d'emissió d'emprèstits* s'inclouen les comissions d'obertura dels préstecs rebuts per l'ICF que es periodifiquen al llarg de la vida del préstec, de forma correcta. També s'inclouen les primes d'emissió dels emprèstits emesos per l'ICF durant l'any 1999, així com els seus interessos avançats, que també es periodifiquen al llarg de la vida de l'emprèstit.
- Dins les *Altres periodificacions* s'inclouen les provisions de fons fetes als advocats de l'ICF, pels diversos assumptes per reclamacions, etc. als clients. Aquest compte s'anul·la quan s'acaba la reclamació i l'advocat factura definitivament a l'ICF per totes les despeses realment incorregudes.

2.4. NOTES AL PASSIU DEL BALANÇ DE SITUACIÓ

2.4.1. Entitats de crèdit

El detall del deute amb entitats de crèdit, desglossat entre curt i llarg termini, és el següent:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 22/2002-D

ENTITAT	Import Atorgat	Data signatura	Venciment	Saldo a 31.12.99	
				Curt termini	Llarg termini
Caixa d'Estalvis	2.000.000	16-12-93	31-12-00	500.000	500.000
The Bank of Tokyo	1.000.000	25-07-95	31-07-02	200.000	400.000
Caja Madrid	5.000.000	21-02-96	21-02-03	1.110.000	2.778.889
Banco Zaragozano	400.000	23-07-96	23-07-00 (*)	-	-
Caja Madrid	9.000.000	09-01-97	09-01-02	-	7.400.000
Banco Santander	500.000	20-06-97	20-06-00	500.000	-
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	14-07-97	14-07-07	-	5.000.000
BEI	2.000.000	25-07-97	15-06-09	200.000	1.800.000
The Bank of Tokyo	3.000.000	25-11-97	24-11-00	-	-
Banco Central Hispanoamericano	5.000.000	09-03-98	09-03-08	-	-
Banco Central Hispanoamericano	10.000.000	16-07-98	16-07-08	-	10.000.000
BEI	3.000.000	22-07-98	15-09-09	-	3.000.000
BEI	3.327.720	21-07-99	15-09-11	-	3.327.720
Banco Central Hispanoamericano	3.700.000	23-12-99	23-12-09	-	3.700.000
Total a curt i llarg termini				2.510.000	37.906.609
Total Endeutament					40.416.609

(*) Prorrogable fins el 23-07-02.

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaboració pròpia a partir dels contractes de crèdit i dels majors de l'ICF.

En el Balanç de situació, l'import del deute disposat amb les entitats de crèdit es comptabilitza en l'epígraf del Passiu *Entitats de crèdit*, sense desglossar el deute en funció del seu venciment, entre curt i llarg termini. La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya indica que aquest desglossament s'ha de fer en la Memòria de la societat. Recomanem, per tant, que l'ICF inclogui el desglossament del deute amb les entitats de crèdit dins la Memòria tal com indica la Circular 4/1991.

Dels crèdits assenyalats, a 31 de desembre de 1999 la Societat no havia disposat encara de 10.000 MPTA, corresponents 400 MPTA al crèdit del Banco Zaragozano; 1.600 MPTA al crèdit de Caja Madrid de 9 de gener de 1997; 3.000 MPTA al crèdit de The Bank of Tokyo de 25 de novembre de 1997, i 5.000 MPTA al crèdit del Banco Central Hispanoamericano de 9 de març de 1998.

S'ha constatat que l'Entitat no ha superat el límit de 83.600 MPTA d'endeutament viu acumulat, tal com fixa l'article 33.7 de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 1999. A més, l'ICF podia incrementar la seva capacitat d'endeutament en 25.000 MPTA, per a aplicar en actuacions incloses en el Pacte per a l'Ocupació de Catalunya, fixat en la Disposició addicional 34a de l'esmentada Llei.

2.4.2. Administracions públiques

El detall dels saldos actius i passius amb les administracions públiques a 31 de desembre de 1999 és el següent:

ACTIU	31.12.99
Retencions	4.608
Pagaments a compte de l'Impost sobre societats 1999	62.947
TOTAL ACTIU	67.555
PASSIU	
HP, creditora per retencions d'IRPF	6.766
Seguretat Social	4.164
IVA Repercutit	16.127
TOTAL PASSIU	27.057

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

La Societat té obertes a inspecció fiscal les liquidacions dels impostos que li són d'aplicació, per a tots els exercicis no prescrits. No s'espera que s'acreditin passius addicionals significatius com a conseqüència d'una eventual inspecció de les declaracions d'impostos presentades per la Societat que puguin portar a terme les autoritats fiscals.

S'ha obtingut la documentació referent a les declaracions dels exercicis oberts encara a inspecció fiscal, corresponents a l'IVA, a l'IRPF i a la Seguretat Social. S'ha verificat el seu correcte càlcul i pagament dins els terminis legals, així com la raonabilitat dels actius i dels passius registrats al tancament de l'exercici 1999.

Cal fer un comentari específic en relació a l'Impost sobre societats: la Llei 6/1997, d'organització i funcionament de l'Administració general de l'Estat (LOFAGE), va establir una nova classificació dels ens públics, en organismes autònoms i entitats públiques empresarials, establint un termini de dos anys per adaptar-se a la nova classificació. Així mateix, la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social va modificar l'article 9 de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'Impost sobre societats, que regulava les entitats que n'estaven exemptes, per tal d'adaptar-lo a aquesta classificació. A més, la Disposició transitòria primera de la Llei 66/1997 va establir que les entitats públiques que gaudien d'exempció amb l'anterior redacció de l'article 9 de la Llei 43/1995 (com era el cas de l'ICF) continuarien exemptes en els períodes impositius que s'iniciessin en el termini dels dos anys següents a l'entrada en vigor de la LOFAGE.

Així, d'acord amb la modificació de l'article 9 de la Llei de l'Impost sobre societats l'ICF deixa de ser una entitat exempta per l'esmentat Impost. A partir de l'exercici 2000 passa a tributar per l'Impost sobre societats atès que finalitza el període transitori de dos anys que va concedir la disposició transitòria primera de la Llei 66/1997.

L'ICF, en una primera interpretació, va considerar que en aquest termini de dos anys no quedava inclòs l'any 1999 i va realitzar al llarg de l'esmentat any, ingressos a compte per valor de 62,95 MPTA. Aquest import ha estat, doncs, un ingrés indegut a la Hisenda Pública. Amb data 11 de juliol de 2000 s'ha presentat davant la delegació de Barcelona de l'Agència estatal de l'Administració tributària sol·licitud de retorn de l'esmentat import en concepte d'ingressos indeguts. Durant l'any 2001 aquest import s'ha cobrat de la Hisenda estatal.

2.4.3. Emprèstits i altres valors negociables

Dins l'epígraf *Emprèstits i altres valors negociables* del Passiu s'inclou l'import, adjudicat l'any 1999, de la primera emissió de renda fixa que ha efectuat l'ICF. Aquesta emissió va ser degudament autoritzada per la Direcció General de Política Financera de la Generalitat amb data 12 de febrer de 1999, i per la mateixa Junta de Govern de l'ICF en la seva sessió d'11 de març de 1999, amb les següents característiques:

- Import màxim a emetre: 90.000.000 euros (14.974.740.000 pessetes)
- Moneda de denominació: euros
- Finalitat: Finançament de les inversions previstes en el pressupost de 1999
- Període d'emissió: Durant l'any 1999
- Cupó fix o variable en funció de la situació del mercat
- Termini màxim de 10 anys
- Preu d'emissió a la par o diferent de la par
- Import mínim: 500.000 euros (83.193.000 pessetes)
- Destí de l'emissió: inversors institucionals
- Amortització: a la par

L'emissió es materialitza finalment mitjançant tres subhastes, amb el sistema d'anotacions en compte en el sistema de liquidació i compensació de la Borsa de Barcelona. La primera subhasta, el 12 de maig de 1999; la segona, el 24 de novembre de 1999 i la tercera, al març de 2000. El detall de les subhastes realitzades durant l'any 1999 és el següent:

Entitat adjudicatària	Venciment	Import adjudicat (mPTA)	Preu	Import a desemborsar (mPTA)	Diferència (mPTA)
Subhasta de maig 1999					
BSCH	30/07/04	4.991.580	99,305	4.956.889	34.691
Indosuez	30/07/09	831.930	97,240	808.969	22.961
TOTAL 1a subhasta		5.823.510		5.765.858	57.652
Subhasta de novembre 1999					
BBV	30/07/02	499.158	97,531	486.834	12.324
Bank America	30/07/02	3.327.720	97,521	3.245.226	82.494
BBV	30/07/04	499.158	95,256	475.478	23.680
TOTAL 2a subhasta		4.326.036		4.207.538	118.498
Total Subhastes any 1999		10.149.546		9.973.396	176.150

La diferència entre l'import adjudicat i l'import a desemborsar correspon a la prima d'emissió de l'emprèstic que es periodifica al llarg de la vida d'aquest, i es comptabilitza dins l'epígraf d'Actiu *Comptes de periodificació*, tal com s'explica en l'epígraf 2.3.8 d'aquest Informe.

S'ha verificat la correcció d'aquesta emissió pel que fa a la seva legalitat i al procediment emprat en la realització de la subhasta i posterior adjudicació.

La seva comptabilització s'ha realitzat de la forma següent:

- En el passiu, l'import adjudicat.
- En els comptes de periodificació actius, la prima d'emissió i els interessos avançats pel cupó corregut de la segona subhasta.
- En el Compte de pèrdues i guanys, la imputació a resultats de la part de la prima d'emissió corresponent a l'exercici 1999, així com la despesa pels interessos corresponents.
- En els comptes de periodificació del Passiu la despesa financera pels interessos meritats a 31 de desembre però no pagats fins a l'any 2000.
- En tant que es tracta d'operacions a llarg termini, en el Balanç de situació manca comptabilitzar de forma diferenciada els imports amb venciment a curt termini dels que tenen venciment a llarg termini.

2.4.4. Comptes diversos

El detall dels *Comptes diversos* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
Proveïdors	37.569	49.673
Dipòsits temporals	1.082.726	356.547
Partides a regularitzar per operacions futures	67.545	115.094
Total Comptes diversos	1.187.840	521.314

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Pel que fa als proveïdors, s'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 1999.
- Dins els dipòsits temporals, l'any 1998 s'inclouïa un import de 895,93 MPTA corresponent al cobrament de subvencions a favor de Volkswagen AG i endossades a l'ICF pel pagament dels rebuts futurs del préstec signat a favor de l'empresa esmentada, en l'exercici 1995. No obstant això, Volkswagen va cancel·lar el préstec durant l'exercici 1998. Com a conseqüència, el 23 d'abril de 1999 l'ICF va pagar a l'empresa 930 MPTA de subvencions rebudes per l'ICF fins a la data i no aplicades al préstec. Aquest préstec es concedia, tal com va quedar establert en l'Acord de govern de 13 de juliol de 1994, en concepte de bestreta de la concessió de les subvencions previstes per a innovació tecnològica a desenvolupar per Seat, SA a Catalunya. L'import de les subvencions ascendia a 8.000 MPTA a concedir durant el període de l'11 de juliol de 1994 al 31 de desembre de 1997, repartits, 6.000 MPTA per als projectes d'innovació tecnològica i, 2.000 MPTA per a finançar el 50% dels programes de formació permanent en temes de gestió i en noves tecnologies, d'acord amb els criteris del Fons Social Europeu.

A part d'aquesta transacció, dins els dipòsits temporals s'inclou el saldo a 31 de desembre de 1999, del Fons de compensació creat arran del conveni signat el 14 de setembre de 1998 entre l'ICF i el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme (DICT), regulador de reclamació d'aquells impagats que tenen com a garantia una dotació pressupostària. És a dir, que en cas d'impagament del client, l'ICF reclama el cobrament al DICT, que és qui paga, tot i que l'ICF continua les gestions oportunes de reclamació al client. Aquest fons es crea carregant-hi tots aquells saldos cobrats del DICT i, posteriorment, del client, és a dir, cobrats per duplicat. Amb l'import d'aquest fons, que és de titularitat compartida entre l'ICF i el DICT, el DICT podrà pagar altres imports impagats que posteriorment li reclami l'ICF.

- El procediment del compte de partides a regularitzar per operacions futures és el mateix que el del Fons de compensació del DICT, és a dir, saldos de clients cobrats per duplicat (primer del Departament que el garantia i després del client) i que també s'engloben dins el marc del Conveni ICF-DICT. La diferència és que en aquests casos per cobrar el deute s'ha hagut d'executar la hipoteca. A 31 de desembre de 1999 el saldo de 115,09 MPTA es componia del següent detall:

	Saldos a 31.12.99
Andrés Esteva y Compañía, SA	43.601
Hijos de José Ferrer, SA	67.545
Prensa Catalana, SA	948
Metàl·liques del Priorat, SL	3.000
TOTAL Partides a regularitzar per operacions futures	115.094

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

Tots aquests saldos, llevat del de Prensa Catalana, SA, han estat pagats pel Departament, perquè tenen dotació pressupostària, però l'ICF els ha cobrat també a través de l'execució de la hipoteca. L'ICF els comptabilitza en aquest compte a l'espera que es vinguin els béns executats.

L'import de Prensa Catalana, SA és un import cobrat del Departament per duplicat, que l'ICF regularitzarà en l'exercici següent.

S'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 1999.

2.4.5. Comptes de periodificació del Passiu

El detall dels *Comptes de periodificació* del Passiu del Balanç de situació a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
Costos meritats i no vençuts	161.621	390.424
Despeses meritades i no vençudes	6.519	3.719
Altres periodificacions	616.813	1.220.024
Total Comptes de periodificació	784.953	1.614.167

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

- Dins els costos meritats i no vençuts s'inclou la periodificació dels interessos a pagar, tant dels préstecs rebuts, que ascendeix 236,99 MPTA, com de l'emprèstit emès en l'any 1999, que ascendeix 148,64 MPTA, a més de la periodificació dels interessos corresponents als Fons de Garantia d'Avalls, de Teixidors Auxiliars, de Garantia de Dones Emprenedores i al Fons del DICT per impagats, que ascendeix 4,79 MPTA.

L'augment tan significatiu del saldo d'aquest compte en el 1999 és degut a la periodificació dels interessos per l'emprèstit.

- Dins les despeses meritades no vençudes s'inclou la periodificació de despeses de petit import, com ara les dietes de la Junta de Govern de les dues sessions celebrades en el mes de desembre i liquidades el 2000, i diversos subministraments.

- El detall de les altres periodificacions a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
Imports cobrats no meritats	3.827	2.636
Interessos financers facturats no meritats	24.438	50.781
Creditors diversos per adquisició d'immobles executats	27.477	27.491
Creditors diversos	473.071	992.603
Pagaments a compte per venda d'immobilitzat	88.000	146.513
Total Altres periodificacions	616.813	1.220.024

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades extretes dels majors de l'ICF.

- Els interessos financers facturats i no meritats corresponen als rebuts pels interessos girats a final d'any, de clients dubtosos. D'acord amb la Circular 4/91 del Banc d'Espanya, aquests interessos no es poden comptabilitzar com un ingrés en el compte d'explotació mentre no es cobrin. Per tant, es comptabilitzen en aquest compte en el moment d'emetre el rebut, i posteriorment es passen a comptes d'ordre.
- Els creditors diversos per adquisició d'immobles executats corresponen al saldo cobrat per avançat d'Orango, SL per la posterior compravenda d'un immoble que l'ICF prèviament havia adquirit en el procediment executiu de garantia hipotecària al client Acabados Pirineos, SA. S'ha verificat la correcció del saldo a 31 de desembre de 1999 i la formalització de la compravenda durant l'any 2001.
- Dins els 992,60 MPTA de creditors diversos hi ha petits saldos en concepte de provisions de fons per a poder fer front a possibles despeses judicials, per un import global de 17,6 MPTA. La resta, 975 MPTA, corresponen al saldo cobrat per avançat de Rancho Hotel, SA, per la venda d'un hotel (Hotel Rey Don Jaime) que prèviament havia adquirit l'ICF per poder recuperar el deute que tenia Hoteles Confort, SA. S'ha vist que la compravenda es formalitza finalment durant el mes de juny de l'any 2000 pels 975 MPTA més IVA.
- Els 146,51 MPTA corresponen a pagaments a compte per venda d'immobilitzat. Aquest compte es carrega quan es rep un pagament a compte, i s'abona quan la venda es fa ferma. S'ha verificat la correcció dels saldos a 31 de desembre de 1999 i la posterior venda dels principals imports.

2.4.6. Fons especials

El detall dels *Fons especials* a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Cobertura específica	-	2.369.734
Cobertura genèrica	-	508.348
Cobertura Major risc per aplicació recursos públics	-	1.627.715
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	3.680.706 (*)	4.505.797
ALTRES FONS ESPECÍFICS		
Fons de garantia de crèdits departamentals	832.046	878.952
Altres fons	211.248	179.543
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.043.294	1.058.495
TOTAL FONS ESPECIALS	4.724.000	5.564.291

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

(*) Sense desglossament l'any 1998.

Per a una major claredat, els dos tipus de fons es tracten de manera diferenciada; així, la descripció del Fons d'insolvències s'engloba en l'epígraf 2.4.6.1 següent, i la dels Altres fons específics en l'epígraf 2.4.6.2.

2.4.6.1. Fons d'insolvències

Dins d'aquest epígraf s'inclou la provisió per insolvències i la provisió de l'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, regulades ambdues en la Circular 4/1991, que resumim a continuació. El detall d'aquestes provisions a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
FONS D'INSOLVÈNCIES		
Provisió actius dubtosos:		
Cobertura específica	-	2.134.414
Provisió genèrica	-	508.348
Cobertura major risc per aplicació recursos públics	-	1.627.715
TOTAL Fons d'insolvències pels actius dubtosos	2.935.426 (*)	4.270.477
Provisió immobilitzat:		
Immobles	703.980	224.770
Maquinària	41.000	10.250
Marques	300	300
TOTAL Provisió immobilitzat	745.280	235.320
TOTAL FONS D'INSOLVÈNCIES	3.680.706	4.505.797

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

(*) Sense desglossament l'any 1998.

A) Normes comptables (Circular 4/1991)

A-1) Pels actius dubtosos

La Circular 4/1991 del Banc d'Espanya per a entitats de crèdit regula en la Norma 11a les normes comptables relatives a la provisió per insolvències: "Els Fons d'insolvències hauran d'igualar o superar en tot moment la suma de les cobertures següents:

Als actius dubtosos se'ls aplicarà els següents percentatges de cobertura en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota o termini impagat:

a) Amb caràcter general:

- Més de tres mesos, sense excedir de sis	10%
- Més de sis mesos, sense excedir de dotze	25%
- Més de dotze mesos, sense excedir de divuit	50%
- Més de divuit mesos, sense excedir de vint-i-un	75%
- Més de vint-i-un mesos, fins a la seva baixa en l'actiu	100%

b) Per a préstecs amb garantia hipotecària sobre habitatges acabats:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre	25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc	50%
- Més de cinc anys, sense excedir de sis	75%
- Mes de sis anys,	100%

Si l'import del risc viu supera el 80% del valor de taxació dels habitatges, s'aplicarà l'escala de caràcter general.

No requeriran provisió per insolvències els riscos amb les Administracions públiques de països de la Unió Europea.

En els casos de préstecs en via executiva, la Circular marca un percentatge mínim del 25%. L'ICF, normalment i per criteri de prudència, aplica uns percentatges superiors seguint les recomanacions de l'Àrea de seguiment de Risc.

A més d'aquesta dotació de tractament individualitzat (anomenada dotació específica) es dota un 1% de la cartera viva tant de préstecs com d'aval, sense considerar els préstecs al personal. Aquesta dotació és la denominada genèrica.

Finalment, en la distribució de Resultats decidida en l'exercici següent per la Junta de Govern, es destina una part del resultat a ampliar el Fons d'insolvències.

La Circular del Banc d'Espanya 9/1999, de 17 de desembre, amb data d'entrada en vigor 1 de juliol de 2000, modifica la Circular 4/1991, i introdueix un nou tractament de les dotacions per insolvències, en establir un Fons per Cobertura d'Estadística d'Insolvències, que serveixi per a fer front a un increment de morositat que es produeixi amb un canvi de cicle econòmic. L'ICF, basant-se en aquesta circular, va crear ja per a l'any 1999 el Fons de Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics (459,60 MPTA).

A-2) Per l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius

Pel que fa als immobles adquirits per aplicació d'altres actius, la Circular 4/1991 regula una provisió, en funció del temps transcorregut des de l'adquisició, a partir dels tres anys d'aquesta, aplicant els percentatges de cobertura següents:

- Més de tres anys, sense excedir de quatre: 25%
- Més de quatre anys, sense excedir de cinc: 50%
- Més de cinc anys: 75%

Aquests percentatges s'han d'aplicar sobre el valor net comptable de l'actiu a la data de la seva adquisició. Tot i això, el valor net comptable dels immobles no pot ser superior al seu valor estimat de mercat.

La resta d'actius materials adquirits per aplicació d'altres actius que no siguin immobles i no s'incorporin en l'immobilitzat funcional, seran objecte, cada sis mesos, comptats des de la data d'adquisició, d'una provisió d'almenys el 25% del seu valor net comptable en l'esmentada data.

Aquesta provisió corresponent a l'immobilitzat adquirit per aplicació d'altres actius s'ha de comptabilitzar dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, en el *Fons de cobertura de l'immobilitzat*.

B) Procediment i criteris emprats per l'ICF

Els criteris emprats per l'ICF per calcular la provisió per insolvències són els fixats en la Norma 11a de la circular abans descrita; és a dir, atenent a l'anàlisi individualitzada del risc de cadascun dels préstecs, en funció del temps transcorregut dels venciments impagats i del tipus de garantia.

A la pràctica, aquests criteris es concreten en els següents:

1. Tots els saldos del compte 209 "Actius dubtosos" es doten en funció dels mesos transcorreguts des del venciment de la primera quota impagada, tal com diu la Circular. Si en algun cas es considera que el risc és superior es dota per més import, amb independència de l'antiguitat.
2. Es dota un 25% de les finques adjudicades, a partir del tercer any de l'adjudicació. Fins a l'any 1998, es provisionava l'immobilitzat adjudicat a partir de la data d'adjudicació. L'any 1999 es decideix adequar aquesta provisió a la Circular 4/1991 i començar a dotar a partir del tercer any de la data d'adjudicació. Aquest canvi de criteri suposa una disminució de la provisió de 487,88 MPTA, que es traspasa a la provisió per Cobertura de Major Risc.
3. Es dota també un 25% de la maquinària adjudicada, a partir del tercer any de l'adjudicació. De fet, la Circular 4/1991 indica que per la resta d'immobilitzat que no sigui immobles, la dotació s'inicia en el moment de l'adjudicació. Fins l'any 1998 es feia així, però l'any 1999 s'ha decidit començar a dotar a partir del tercer any de la data d'adjudicació. Aquest canvi de criteri suposa una disminució de la provisió de 30,75 MPTA, que es traspasa a la provisió per Cobertura de major Risc. Recomanem tornar a adequar aquesta provisió a la normativa de la Circular 4/1991. A més, l'obsolescència tècnica d'aquesta maquinària fa que hagi d'estar dotada també al màxim.

L'import de la provisió corresponent als punts 1 i 2 ascendeix, a 31 de desembre de 1999, a 2.369,73 MPTA i correspon al Fons d'insolvències per cobertura específica.

4. Es dota un 1% de la cartera viva de préstecs i avals, que és la provisió al Fons d'insolvències per cobertura genèrica i que ascendeix 508,35 MPTA.
5. Per últim, a partir de l'any 1999, l'ICF aprofita la futura entrada de la nova normativa abans esmentada, tot i anticipar-s'hi, per dotar el Fons per Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics.

A 31 de desembre de 1999, l'import de 1.627,72 MPTA del Fons d'insolvències per a la Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics es compon dels següents imports:

- els 459,60 MPTA dotats en l'exercici 1999 amb càrrec a l'excedent de l'exercici,
- els 487,88 MPTA provinents de la provisió d'immobles adquirits per aplicació d'altres actius que es reclassifica tal com expliquem en el punt 2,
- els 30,75 MPTA provinents de la provisió de la maquinària adquirida per aplicació d'altres actius que es reclassifica tal com expliquem en el punt 3,

- la resta, 649,49 MPTA provinents de l'exercici 1998 dotats amb independència de l'antiguitat dels saldos per considerar que hi havia major risc.

Els moviments de la provisió per insolvències durant l'any consisteixen en:

- a) Dotacions: Són les dotacions de l'exercici d'acord amb els criteris anteriors
- b) Dotació dels actius en suspens regularitzats: Quan un deute passa a comptes d'ordre amb la consideració d'actius en suspens regularitzats, es comptabilitza l'import del deute no cobert amb cap garantia, contra la provisió.
- c) Baixes de la provisió: En general, corresponen a cobraments posteriors de clients ja provisionats.

C) Treball realitzat i conclusions

Pel que fa a la provisió efectuada a 31 de desembre de 1999 s'ha verificat el següent:

- Que tots els actius dubtosos estan provisionats a 31 de desembre de 1999, seguint els percentatges de la Circular 4/1991.
- Que tots els immobles adquirits en aplicació d'altres actius, a 31 de desembre de 1999 estan dotats seguint els criteris de la Circular 4/1991.
- Que per a la resta d'immobilitzat adquirit en aplicació d'altres actius, en concret maquinària, a 31 de desembre de 1999 s'han aplicat els mateixos percentatges per a la seva dotació que pels immobles, quan per a la resta d'immobles la Circular defineix altres percentatges. Recomanem que s'adeqüi la provisió als percentatges de la Circular.
- Quant a l'immobilitzat, com ja hem esmentat en l'epígraf 2.3.4 d'aquest Informe, l'ICF comptabilitza aquesta provisió correctament dins l'epígraf de Passiu "Fons especials", però conjuntament amb el Fons d'insolvències. En la Circular 4/1991, existeix un epígraf diferenciat dins aquest epígraf general de "Fons especials" anomenat "Fons de cobertura de l'immobilitzat" que creiem que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió. Així, l'import de la provisió que s'hauria de comptabilitzar dins l'epígraf de "Fons de cobertura de l'immobilitzat" ascendeix, a 31 de desembre de 1999, a 235,01 MPTA.
- S'ha verificat que pels traspassos de deute a Comptes d'ordre com Actius en suspens regularitzats realitzats durant l'any 1999, s'ha efectuat la corresponent dotació contra la provisió.

- Pel que fa a la provisió genèrica de l'1%, s'ha verificat el seu correcte càlcul prenent com a base els saldos a 31 de desembre de 1999 dels clients i dels avals vius (exceptuant els corresponents a sector públic).
- Per a la resta de clients que, en principi, no presenten problemes d'insolvències (no estan inclosos en el compte d'actius dubtosos) s'ha fet una anàlisi de la seva possible incobrabilitat. Els possibles problemes de morositat s'han considerat a l'hora de verificar la raonabilitat de la Provisió per insolvències.
- Per últim, pel que fa a la Provisió per Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics, tot i que l'entrada en vigor de la nova normativa és juliol de 2000, l'ICF ja ha aplicat tot el benefici de l'exercici a dotar aquesta provisió.

Considerem que l'import de la provisió per insolvències en general és adequat per a cobrir tant els riscos específics dotats individualment com aquells clients amb risc però que no han estat dotats de forma individualitzada, com ara Hospital General de Catalunya, Barcelonesa de Inversiones, SA, etc. Tot i això, aquesta Provisió per Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics no s'hauria d'haver creat fins a la data d'entrada en vigor, que és l'any 2000.

- De tota l'anàlisi efectuada, tant del compte d'actius dubtosos com de l'immobilitzat, i com dels altres imports a cobrar de clients, considerem adequat l'import de la provisió per insolvències a 31 de desembre de 1999.

2.4.6.2. *Altres fons específics*

El detall dels *Altres fons específics* a 31 de desembre de 1998 i de 1999 és el següent:

Concepte	31.12.98	31.12.99
FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS		
Fons de garantia d'avalis	261.770	286.906
Fons de garantia de les dones emprenedores	0	20.082
Fons de química fina	480.000	480.000
Fons de teixidors auxiliars	90.276	91.964
TOTAL FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS	832.046	878.952
ALTRES FONS	211.248	179.543
TOTAL ALTRES FONS ESPECÍFICS	1.043.294	1.058.495

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF.

FONS DE GARANTIA DE CRÈDITS DEPARTAMENTALS

- a) El Fons de garantia d'avalis va ser creat l'any 1987 en cooperació amb el Departament de Treball, per cobrir el risc dels avalis atorgats a societats cooperatives i anònimes laborals en préstecs que aquestes poguessin aconseguir d'altres entitats de crèdit. Les operacions d'avalis podien garantir la totalitat del crèdit atorgat, sempre que la xifra estigués compresa entre 1 MPTA i 15 MPTA o imports superiors si venien autoritzats per Acord de Govern de la Generalitat. Tot i ser un Fons per a garantir avalis, excepcionalment segons Conveni, l'ICF pot concedir algun finançament sota la modalitat de préstec directe amb càrrec a aquest fons.

El fons es dota amb les aportacions del Departament de Treball que a 31 de desembre de 1999 ascendeixen a 455 MPTA des de l'origen del fons i, concretament en l'any 1999 han estat de 25 MPTA. A més, també es dota amb els rendiments que generi aquest fons, 5,2 MPTA per l'any 1999, i es rebaixa pels imports dels préstecs avalats assumits per l'ICF, 5,06 MPTA l'any 1999.

A 31 de desembre de 1999, l'import dels préstecs i/o avalis assumits per l'ICF amb càrrec al fons des de la seva creació ha estat de 261,19 MPTA, i queden 347,98 MPTA de préstecs vius amb garantia d'aquest fons.

- b) El Fons de garantia de préstecs per a dones emprenedores va ser creat l'1 de juliol de 1999 pel Conveni de col·laboració subscrit entre el Departament de Treball, la Fundació Internacional de la Dona Emprenedora (FIDEM) i l'ICF, amb l'objectiu de donar garanties complementàries a microcrèdits pel finançament de projectes d'autoempresa presentats per dones i que comportin la creació de llocs de treball. Aquest conveni se signà per donar compliment a les línies directrius II i IV marcades en la Cimera de Luxemburg.

Aquest fons ha estat dotat de 20 MPTA i cada any són incorporats els rendiments pels interessos que genera. Fins a 31 de desembre de 1999 només s'havia concedit un préstec de 2 MPTA amb garantia d'aquest fons.

- c) El Fons de química fina va ser creat pel Conveni de col·laboració de 23 de juny de 1989 entre la Comissió Interdepartamental per a la Recerca i Innovació Tecnològiques (CIRIT) i la Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología (CICYT) pel qual ambdues comissions es comprometen a finançar al 50% l'acció número 2 (projectes concertats) dins el programa de Química Fina de la Comunitat Autònoma.

Posteriorment, el 15 de gener de 1990, l'ICF va signar un conveni amb la CIRIT i el DIE on s'instrumentava una línia de crèdit privilegiat sense interès per tal de finançar projectes d'investigació que s'adaptessin als objectius

previstos pel Programa de Química Fina de la Generalitat integrat en el “Plan Nacional de Investigación Científica y Técnica” (PLANICYT) que va ser aprovat pel Consell de Ministres de 2 de juny de 1989. Aquest conveni té una durada indefinida llevat que alguna part demani la seva resolució.

Les aportacions al fons fins a 31 de desembre de 1999 han estat de 480 MPTA (al 50%) i, amb càrrec al fons, es van concedir 424,51 MPTA de préstecs, el saldo viu dels quals és de 88,71 MPTA a 31 de desembre de 1999. Fins a aquesta data, no s’ha produït cap incidència en els préstecs concedits amb càrrec al fons.

A diferència dels fons esmentats anteriorment, els interessos que genera aquest fons serveixen per a remunerar l’ICF.

- d) El Fons de teixidors auxiliars va ser creat el 26 de març de 1991 pel Conveni de col·laboració signat entre el DIE, l’ICF, el Gremi de teixidors auxiliars del Vallès i l’Associació Catalana de Teixidors Auxiliars. La seva finalitat era finançar operacions del subsector de teixidors auxiliars.

El fons va ser dotat per import de 100 MPTA i s’incrementa pels rendiments dels interessos que genera. Es van concedir sis préstecs amb càrrec a aquest fons (la data límit de sol·licitud era el 30 de juny de 1991) i l’últim ha finalitzat durant l’any 2000. Les aplicacions al fons per impagats han estat de 44,54 MPTA.

Un cop finalitzats els préstecs, el saldo pendent d’aquest fons s’haurà de retornar.

ALTRES FONDS

Dins aquest compte es recullen els interessos de préstecs i avals morosos que, segons determinen les directrius de la Circular 4/1991 del Banc d’Espanya, no es poden comptabilitzar com a ingressos fins que no es cobrin. Quan els préstecs dubtosos entren en via executiva, i per tal de procedir a la seva reclamació judicial, els interessos es reconeixen comptablement en el Passiu del Balanç en aquest compte.

2.4.7. Capital, Reserves i Resultats

El moviment dels comptes de *Capital, Reserves i Resultat de l’exercici* durant l’exercici 1999 és el següent:

Concepte	Capital	Reserves	Resultat de l'exercici- Benefici
Saldos a 31 de desembre de 1998	13.140.000	717.027	410.892
Distribució del resultat de l'exercici 1998	-	410.892	(410.892)
Resultat de l'exercici 1999	-	-	0
Saldos a 31 de desembre de 1999	13.140.000	1.127.919	0

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaboració per la Sindicatura a partir dels majors de l'ICF.

El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat (des de la creació de l'Institut) al Fons patrimonial de l'entitat, que a 31 de desembre de 1999 era de 13.140 MPTA. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser, seguint la nomenclatura de la Circular 4/1991, *Fons de Dotació* i no *Capital*.

Dins del *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA corresponents a Transferències de capital pendents de cobrament. Aquest import es troba comptabilitzat en l'actiu del Balanç de situació en l'epígraf de *Fons de dotació pendent de desemborsament*. En tant que aquest import no està encara cobrat, entenem que s'ha de comptabilitzar en el Passiu del Balanç de situació, en un epígraf diferent del de *Capital* (o *Fons de Dotació* un cop corregit), com a Aportacions a compte del Fons de Dotació pendent de cobrament.

Pel que fa a les *Reserves*, inclouen les distribucions a aquest compte dels beneficis d'exercicis anteriors. Pel que fa a la distribució del resultat de l'exercici 1998, la Junta de Govern de l'ICF de 25 de març de 1999 va aprovar els comptes de l'exercici 1998 i l'aplicació de la totalitat del resultat, els 410,89 MPTA, a reserves.

Pel que fa al resultat de l'exercici 1999 aquest ha estat de 459,60 MPTA que s'ha aplicat íntegrament al Fons de Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics segons l'Acta de la Junta de Govern de 27 d'abril de 2000.

2.5. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

2.5.1. Productes financers, costos financers i marge d'intermediació o financer

Dins l'epígraf *Productes financers* s'inclouen els interessos i rendiments assimilats obtinguts pels crèdits concedits (2.217,80 MPTA), així com pels comptes corrents en entitats bancàries (34,33 MPTA).

Dins l'epígraf *Costos financers* s'inclouen els interessos i càrregues assimilades que meriten els préstecs concedits a l'ICF, així com les despeses de l'emissió de l'emprèstit, és a dir, interessos meritats i la part de la prima d'emissió i del cupó corregut, que es periodifiquen al llarg de la vida de l'emprèstit.

El marge d'intermediació o financer correspon a la diferència entre el rendiment dels productes financers i els costos financers. Aquest marge ha estat de 915,32 MPTA.

2.5.2. Comissions percebudes per avals

Dins aquest epígraf s'inclouen les comissions que percep l'ICF pels avals que concedeix. Aquestes comissions ho són en concepte d'estudi, i es cobren en el moment de la formalització de l'aval, i d'administració i risc, que es cobren al llarg de la vida de l'aval.

Amb aquest ingrés, el marge ordinari ascendeix a 1.124,25 MPTA.

2.5.3. Despeses d'explotació

A continuació s'analitzen les despeses de personal i les despeses generals incloses dins les *Despeses d'explotació*. Pel que fa a l'epígraf de contribucions i d'impostos, s'ha verificat la seva raonabilitat, i que s'inclouen l'Impost sobre béns immobles relatiu als immobles adquirits en aplicació d'altres actius, les taxes de recollida d'escombraries, guals, etc.

a) Despeses de personal

El detall de les *Despeses de personal* per l'any 1999 és el següent:

Concepte	1999
Sous i salaris	129.219
Productivitat i gratificacions extraordinàries	7.520
Seguretat Social	34.261
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	171.000

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

Fins a 31 de desembre de 1998, el personal de l'ICF es regia per les normes de la Funció Pública i pel quart conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya, signat el 12 de novembre de 1998, i del qual aquest personal va quedar fora del seu àmbit d'aplicació atenent al que disposa l'article 2 de l'esmentat conveni en passar l'ICF a empresa pública l'1 de gener de 1999.

Per resolució del Departament de Treball d'1 de febrer de 2001, publicada en el DOGC 3353, de 22 de març de 2001, es disposa la inscripció del Conveni col·lectiu específic de l'ICF per als anys 2000-2003.

Per tant, durant l'any 1999, l'ICF es regeix per la normativa laboral general aplicable al no estar encara aprovat el Conveni específic esmentat.

La plantilla mitjana de l'any 1999 va ser de 29,92 treballadors, que suposava un augment respecte de l'any 1998 del 2,29%. La plantilla a 31 de desembre de 1999 es componia de trenta-un treballadors.

Tot i que l'augment dels sous i salaris de l'any 1999 respecte del 1998 ha estat d'un 6,86%, aquest increment és degut, principalment, a un canvi de categoria d'un treballador, que li va suposar un augment del 47,74% respecte del sou de l'any 1998 (en virtut del nou organigrama aprovat per la Junta de Govern d'11 de desembre de 1997 i per la Resolució del director d'1 de febrer de 1999). L'augment de sous del personal va ser d'un 1,8%, que és correcte d'acord a les disposicions limitatives sobre despeses de personal contingudes en la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999.

Pel que fa a la productivitat i a les gratificacions extraordinàries, el director general de l'ICF ha aprovat els imports corresponents, seguint l'Acord de Govern de 29 de juny de 1999, pel qual s'aproven les normes d'aplicació i distribució del complement de productivitat en l'exercici de 1999. Tot i això, aquest Acord de Govern és d'aplicació només al personal inclòs en l'àmbit d'aplicació del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, per la qual cosa el personal de l'ICF, en ser empresa pública, no hi està inclòs. L'augment de l'any 1998 a l'any 1999 per aquests dos conceptes ha estat d'un 169,37%. Aquest percentatge d'augment no ha estat objecte de cap informe favorable del Departament d'Economia i Finances i del departament competent en matèria de funció pública, tal com és preceptiu segons la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1999. Aquests increments són, per tant, nuls de ple dret segons la Llei de pressupostos en no complir amb el tràmit previ preceptiu.

Aquesta observació ja es va fer en els informes anteriors de la Sindicatura de Comptes, sobre l'ICF relatius als exercicis 1997 i 1998.

Hem comprovat que aquest aspecte es conté ja en el Conveni Col·lectiu per als anys 2000 a 2003 anteriorment esmentat, el qual s'ha formalitzat amb l'Informe favorable previ del Departament d'Economia i Finances i de Funció Pública per l'any 2000.

b) Despeses generals

Dins les despeses generals s'inclouen principalment les despeses d'arrendament de les oficines, les de reparació i conservació, les dietes de la Junta de Govern de l'ICF, les de publicitat i propaganda, les de subministraments, les de serveis

externs i altres de petits imports. El detall d'aquestes despeses per a l'exercici 1999 és el següent:

Concepte	1999
Arrendaments i cànons	23.154
Reparacions i conservació	3.944
Subministraments	4.888
Material d'oficina	2.854
Comunicacions	6.544
Publicitat, propaganda i relacions públiques	7.844
Serveis de professionals independents	109.499
Despeses dels òrgans de govern	20.300
Primes d'assegurances	2.924
Altres serveis	9.248
TOTAL Despeses generals	191.199

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

Les despeses de l'any 1999 respecte de les de l'any 1998 s'han incrementat en un 66,85%. D'aquest increment cal esmentar l'augment dels Serveis tècnics, a causa del Conveni signat amb el Centre Informàtic de la Generalitat de Catalunya (actualment DEBIS) de 15 de gener de 1999, per l'externalització de la gestió del sistema d'informació de l'ICF mitjançant un model progressiu d'assumpció de funcions i que inclou l'administració del sistema i d'actuacions en curs en el moment de la signatura, l'atenció i solució d'incidències i les noves actuacions que vagin sorgint. Per a l'any 1999, això va suposar 42,55 MPTA de despesa.

Altres conceptes nous de l'any 1999 que expliquen també l'augment significatiu del saldo del compte d'un any per l'altre són la de contractació d'un grup d'analistes per dissenyar i gestionar l'emissió de l'emprèstit a que s'ha fet esment en l'epígraf 2.4.3, altres serveis informàtics subcontractats, la contractació per la tasca de recerca d'un edifici en el centre de Barcelona per la futura instal·lació de la seu, despeses de renovació de les plantes 3a i 6a, etc. La resta de despeses es mantenen amb una evolució raonable d'un any per l'altre.

Les despeses dels òrgans de govern han ascendit a 20,30 MPTA en l'any 1999. S'ha comprovat que els pagaments es corresponguin amb les assistències, essent el resultat satisfactori.

Quant a les assegurances, s'ha verificat l'existència d'un informe favorable de la Direcció General de Patrimoni, previ a la seva contractació, tal com és preceptiu.

Quant a l'assegurança de vida contractada per l'Institut a favor del director s'ha comprovat que l'entitat fa el corresponent ingrés a compte de l'IRPF, atès que

segons la normativa fiscal, les primes satisfetes per l'empresa per aquest concepte constitueixen retribucions en espècie subjectes a l'Impost.

2.5.4. Dotació al Fons d'insolvències

La dotació al Fons d'Insolvències realitzada per l'ICF l'any 1999 ha estat de 451,59 MPTA. També s'ha dotat el Fons de Cobertura per a Major Risc per Aplicacions de Recursos Públics. Vegeu l'anàlisi realitzada en l'epígraf 2.4.6.1 de "Fons d'insolvències".

2.5.5. Menyscabaments extraordinaris

El detall dels *Menyscabaments extraordinaris* per l'exercici 1999 és el següent:

Concepte	1999
Despeses d'exercicis anteriors regularitzades en l'any 1999	26.670
Despeses judicials	15.973
Altres menyscabaments	34.000
TOTAL Menyscabaments extraordinaris	76.643

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

Dins les *Despeses d'exercicis anteriors regularitzades en l'any 1999* s'inclouen despeses per conceptes diversos com ara Impostos sobre Béns Immobles corresponents a immobles adquirits en aplicació d'altres actius i que l'ajuntament corresponent no liquida fins a l'any 1999; errors de petit import en la periodificació dels interessos de l'any 1998, i regularització de despeses diverses d'imports poc materials.

Dins les *Despeses judicials* s'inclouen les despeses per reclamació de morosos, com ara els honoraris dels procuradors dels tribunals, dels advocats, pels procediments d'execució que es produeixen pel fet que el prestatari deixa de pagar els seus rebuts a l'Institut, etc. Aquestes despeses es repercuteixen amb posterioritat al client (prestatari) i es comptabilitzen com a ingrés extraordinari un cop es facturen.

Els *Altres menyscabaments* corresponen a una donació a la Universitat Autònoma de Bellaterra per a la construcció del monument "Les columnes de la UAB". El cost total de l'obra és de 248 MPTA, dels quals l'ICF paga 32 MPTA. A més, s'inclou també una donació a la Fundació Abadia de Montserrat per 2 MPTA. Aquestes donacions estan aprovades per resolució del director general de l'ICF de 10 de desembre de 1999. Tot i això, es recomana que la Junta de Govern ratifiqui aquest tipus de resolucions ja que en els estatuts no consta la

seva delegació específica per escrit al director general per aquest tipus de decisions.

2.5.6. Beneficis extraordinaris i atípics

El detall dels *Beneficis extraordinaris i atípics* per a l'exercici 1999 és el següent:

Concepte	1999
Beneficis per la venda d'immobilitzat	175.750
Beneficis no imputables a l'exercici	1.264
Beneficis d'exercicis anteriors per interessos dubtosos	59.198
Altres conceptes	27.828
TOTAL Beneficis extraordinaris i atípics	264.040

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels majors de l'ICF de l'any 1999.

Com s'observa en el detall, s'inclouen 175,75 MPTA corresponents a beneficis per la venda d'immobilitzat propietat de l'ICF que s'ha obtingut en processos d'execució de garanties hipotecàries immobiliàries per manca de pagament. A més, s'inclouen 59,19 MPTA per l'import dels interessos meritats no comptabilitzats com a ingrés per ser de clients dubtosos i que, seguint les instruccions comptables del Banc d'Espanya no es comptabilitzen mentre no es cobrin. Així, doncs, es registra la meritació dels interessos, ja sigui per cobrament, o bé per haver passat de la consideració de dubtós cobrament a cobrament impagat, amb autorització del director general.

Per últim, s'inclouen 27,83 MPTA d'altres conceptes, que inclouen ingressos diversos com ara els ingressos per lloguers de dues naus industrials en el polígon Riu d'Or davant de Sant Fruitós de Bages, els ingressos pel cànon anual per l'explotació i gestió de les instal·lacions del Port del Compte, segons Conveni signat entre el Consell Comarcal del Solsonès, l'Ajuntament de La Coma i la Pedra, assistència a la Comissió de seguiment del Conveni de suspensió de pagament de l'Hospital General de Catalunya, etc.

2.6. NOTES ALS COMPTES D'ORDRE

La norma 34a de la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya regula els Comptes d'ordre per les entitats de crèdit. En aquests comptes s'han de recollir els saldos representatius de drets, obligacions i altres situacions jurídiques que en el futur puguin tenir repercussions patrimonials, així com altres saldos necessaris per a reflectir totes les operacions realitzades per les entitats.

A continuació es descriuen els comptes d'ordre que presenta l'ICF els imports dels quals a 31 de desembre de 1998 i de 1999 són els següents:

COMPTES D'ORDRE	31.12.98	31.12.99
Passius contingents	16.908.260	15.100.627
Compromisos i riscos contingents	10.357.877	14.855.828
Altres comptes d'ordre	19.892.145	14.428.037
TOTAL COMPTES D'ORDRE	47.158.282	44.384.492

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Balanços de situació de l'ICF .

2.6.1. Passius contingents

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1998 i de 1999, tal com es desprèn del detall dels comptes d'ordre, és el següent:

PASSIUS CONTINGENTS	31.12.98	31.12.99
Avals línia general	4.219.452	2.950.024
Avals línia hospitalària	6.539.409	6.020.566
Avals línia assistència social	1.896.439	1.406.635
Avals línia Fons de Garantia	51.277	30.704
Aval Hospital General de Catalunya	3.600.000	0
Passius contingents dubtosos	601.683	811.404
Altres passius contingents	0	3.881.294
TOTAL PASSIUS CONTINGENTS	16.908.260	15.100.627

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Balanços de situació de l'ICF.

En aquest epígraf s'inclou el risc viu a 31 de desembre, pels avals que ha concedit l'ICF, desglossat per les línies de concessió. Per l'any 1999 el risc viu ascendia a 15.100,63 MPTA (a 31 de desembre de 1998 ascendia a 16.908,26 MPTA).

S'ha verificat que el risc viu és el correcte a 31 de desembre de 1999 llevat de l'aval concedit a Quinta de Salut la Alianza el 1997 per 2.000 MPTA. A 31 de desembre de 1999 el risc viu era de 1.354,04 MPTA quan l'ICF el tenia comptabilitzat per 1.604,04 MPTA. La diferència, 250 MPTA correspon a un import que el client no ha formalitzat, essent la data límit el 30 de març de 1998. Per tant, el risc viu a 31 de desembre de 1999 s'hauria de rebaixar en aquest import.

Pel que fa a la legalitat, s'ha comprovat, a més, que el risc viu total no supera el límit de 25.250 MPTA que fixa la Llei 20/1998, de pressupostos de la Generalitat per al 1999.

En l'epígraf de *Passius contingents dubtosos* s'inclouen els principals dels avals que ha hagut d'assumir i pagar l'ICF per operacions avalades i que han resultat

moroses. Quan s'assumeix un aval s'activa dins d'*Actius dubtosos* i es comptabilitza l'assumpció del principal, i es provisionen dins la provisió per insolvències a 31 de desembre de 1999.

En *Altres passius contingents* s'inclouen també avals assumits i pagats per l'ICF però per als quals en principi existeix un compromís en virtut del qual l'operació no es pot considerar dubtosa. En concret, a 31 de desembre de 1999 s'inclouen els avals que va assumir l'ICF al desembre de 1999 corresponents a l'Hospital General de Catalunya, per 3.600 MPTA, ja que va presentar fallida al novembre del mateix any. Tot i ser una operació fallida, l'ICF no l'ha inclòs com a *Passiu contingent dubtós* ja que es tracta d'una operació amb compromís del Servei Català de la Salut de garantir el compliment de les obligacions (Acord de Govern de la Generalitat de 13 de desembre de 1999).

D'altra banda, també s'inclou un aval assumit per 281,29 MPTA corresponent a Barcelonesa de Inversiones, SA. En aquest cas es va signar un document de compromís entre l'ICF i Camping Car, SA, el 17 de juliol de 1998, de compravenda de l'immoble adjudicat a l'ICF.

2.6.2. Compromisos i riscos contingents

En aquest epígraf s'inclouen les quantitats pendents de lliurar corresponents als préstecs concedits per l'ICF que, a 31 de desembre de 1999, ascendien 14.855,83 MPTA, d'un total de préstecs concedits en la mateixa data de 72.552,11 MPTA.

2.6.3. Altres Comptes d'ordre

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1998 i de 1999, tal com es desprèn del detall dels Comptes d'ordre és el següent:

ALTRES COMPTES D'ORDRE	31.12.98	31.12.99
Disponible a favor de l'entitat	15.785.000	10.000.000
Efectes condicionals rebuts en comissió de cobrament	101.024	146.444
Actius en suspens regularitzats	2.829.563	2.928.965
Productes meritats d'actius dubtosos	199.744	253.318
Actius en mandat d'execució	976.814	1.099.310
TOTAL ALTRES COMPTES D'ORDRE	19.892.145	14.428.037

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes dels Balanços de situació de l'ICF.

El *Disponible a favor de l'entitat* recull l'import pendent de ser disposat de les operacions d'endeutament de l'ICF. A 31 de desembre de 1999, l'import pendent de ser disposat ascendia a 10.000 MPTA, corresponents a préstecs formalitzats en diferents entitats bancàries.

Dins els *Efectes condicionals i altres valors rebuts en comissió de cobrament* s'inclouen lletres o altres efectes endossats en garantia pels seus prestataris, amb la finalitat de disminuir el deute quan es facin efectives.

Els *Actius en suspens regularitzats* inclouen els saldos de clients considerats fallits per la Junta de Govern de l'ICF. Per tant, es donen de baixa de l'actiu i es passen a despesa en el Compte de pèrdues i guanys, a través de la dotació a la provisió per insolvències i s'incorporen a aquest compte d'ordre. Tal com s'estableix en la Circular 4/1991 del Banco de España, es mantindran en comptes d'ordre fins a la seva definitiva extinció, per prescripció, condonació o altres causes, o bé fins a la seva recuperació. En aquest últim cas, l'import recuperat s'abonarà a pèrdues i guanys. S'inclouen els interessos i demores dels préstecs impagats girats al prestatari i no cobrats, d'acord amb el criteri de la Circular 4/1991, del Banco de España. Es registren en comptes d'ordre fins al traspàs del principal a actius en suspens regularitzats. Un cop traspassada l'operació a aquesta consideració, ja no és necessari continuar calculant interessos.

Tal com s'indica en la Circular 4/91 del Banco de España, els interessos de les operacions de dubtós cobrament no es registraran com a productes (ingressos en el Compte de pèrdues i guanys), mentre no es cobrin. Així, doncs, l'ICF comptabilitza aquests interessos en el compte d'ordre *Productes meritats d'actius dubtosos* i no cobrats, des de la seva comptabilització en l'epígraf de dubtosos fins al seu cobrament o inici de la via executiva, moment en què es rebaixa d'aquest compte i es traspassa al compte d'actiu *Actius dubtosos* i al compte de passiu *Altres fons, creditors per interessos pendents de liquidar*.

Per últim, els *Actius en mandat d'execució* inclouen els imports pagats pels departaments de la Generalitat a l'ICF per deutes impagats amb garantia de dotació pressupostària (si resulten impagats, paga el departament corresponent), o per disposicions del Fons de garantia d'aval. Mentre estan en aquest compte, tot i que el departament ha abonat l'import impagat, l'ICF continua amb les gestions de reclamació judicial dels imports al client; en cas que es recuperés algun dels imports els retornaria al departament corresponent.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

El pressupost de l'ICF corresponent a l'exercici 1999 i aprovat per la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999, preveia uns ingressos i despeses en un pressupost que engloba conjuntament les partides d'explotació i les de capital, de 32.400 MPTA, ja que quan es va incorporar en la Llei de pressupostos, l'ICF encara era organisme

autònom i, per tant, el pressupost encara es va fer amb els criteris que se seguien fins al moment.

Així, doncs, la liquidació del pressupost que fa l'ICF per a l'any 1999 és també una liquidació conjunta de les partides d'explotació i les de capital. S'ha de dir que per a l'any 2000, els pressupostos d'explotació i de capital ja apareixen separats en la Llei de pressupostos de la Generalitat per l'any 2000. Pel que fa a la liquidació dels pressupostos de l'exercici 2000, l'Entitat continua fent una sola liquidació, tot i que, dins aquesta, es pot separar el que són ingressos d'explotació dels de capital (recursos), i despeses d'explotació de les de capital (dotacions). Tot i això, es recomana efectuar dues liquidacions diferenciades, l'una pels recursos i dotacions del pressupost de capital, i l'altra pels ingressos i despeses d'explotació, de manera que es vegi clar el resultat del pressupost, tant de capital com d'explotació.

D'altra banda, s'ha de dir que la liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes. L'Institut liquida tan sols per capítols pressupostaris. Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor. S'ha de dir que per a l'any 2000 la liquidació s'ha continuat fent per capítols pressupostaris.

A continuació es presenta la Liquidació del pressupost de l'ICF corresponent a l'exercici 1999:

RECURSOS	Pressupost definitiu	Drets liquidats	Ajustaments	Explotació	Saldo pressupostari
	(0)	(1)	(2)	(1 + 2)	(0-1)
Transferències corrents	4	-	-	-	4
Ingressos patrimonials	3.875.000	2.488.893	-	2.488.893	1.386.107
Transferències de capital	4	-	-	-	4
Variacions d'actius financers	4.025.000	7.539.444	(7.539.444)	-	(3.514.444)
Variacions de passius financers	24.500.000	17.177.266	(17.177.266)	-	7.322.734
Beneficis extraordinaris i atípics	-	-	181.197	181.197	-
TOTAL RECURSOS	32.400.008	27.205.603	(24.535.213)	2.670.090	5.194.405
DOTACIONS					
Personal	191.010	171.000	-	171.000	20.010
Compra de béns corrents i serv.	293.234	279.510	-	279.510	13.724
Despeses financeres	1.797.806	1.336.812	-	1.336.812	460.994
Transferències corrents	7	-	-	-	7
Amortitzacions	51.000	28.870	(28.870)	-	22.130
Inversions	51.000	91.708	(91.708)	-	(40.708)
Transferències de capital	7	-	-	-	7
Variacions d'actius financers	26.015.941	27.603.590	(27.603.590)	-	(1.587.648)
Variacions de passius financers	4.000.002	3.840.555	(3.840.555)	-	159.446
Dotació insolvències	-	-	451.589	451.589	-
TOTAL DOTACIONS	32.400.008	33.352.045	(31.113.134)	2.238.910	(952.037)

RESUM DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Concepte	Comparació de totals	Romanent específic d'operacions financeres	Saldo de Tresoreria
Drets liquidats	27.205.603	24.716.710	2.488.893
Obligacions reconegudes	(33.352.045)	(31.444.145)	(1.907.900)
ROMANENT A 31.12.99	(6.146.442)	(6.727.435)	580.993

Imports en milers de pessetes.

Font: Dades obtingudes de l'Informe de la Intervenció General de la Generalitat per l'any 1999.

Al marge de les observacions ja esmentades a l'inici del capítol, a continuació fem una anàlisi d'altres aspectes que hem observat en la realització de la liquidació del pressupost:

- La columna *Explotació*, on haurien d'aparèixer tots els conceptes del Compte de pèrdues i guanys per poder fer una comparació amb les xifres liquidades, no coincideix amb aquest i, per tant, no permet fer una comparació entre la liquidació del pressupost a nivell de partides d'explotació amb el Compte de pèrdues i guanys. De fet, en aquesta columna es liquiden com a recursos 2.670,09 MPTA i com a dotacions 2.238,91 MPTA, el que dona una xifra positiva d'explotació de 431,18 MPTA, que no coincideix amb el resultat de l'exercici.

Els *ingressos patrimonials* liquidats, 2.488,89 MPTA, no coincideixen amb els ingressos del Compte de pèrdues i guanys, 2.461,06 MPTA, en 27,83 MPTA.

Tampoc no coincideixen amb l'import del Compte de pèrdues i guanys, les obligacions reconegudes en concepte de *Compres de béns corrents i serveis*, 279,51 MPTA. No hi ha cap explicació documentada sobre aquestes diferències.

S'ha vist que per a l'any 2000 la columna d'*Obligacions reconegudes* dels ingressos i despeses d'explotació incorporen correctament les xifres del Compte de pèrdues i guanys.

Tampoc no s'inclou la partida de *Dotacions a l'amortització* ni la de *Cobertura de major risc per aplicació de recursos públics* que sí apareix en el Compte de pèrdues i guanys. Per tant, es recomana incloure totes les partides del Compte de pèrdues i guanys, així com el resultat de l'exercici, per tal de poder conciliar aquest amb el resultat pressupostari d'explotació.

- Així mateix, els *Beneficis extraordinaris i atípics* no es consideren com a drets liquidats, sinó que s'inclouen com a partida d'ajustament entre la liquidació i el Compte de pèrdues i guanys, en una xifra que suposem que incorpora, minorant, els *Menyscabaments extraordinaris*. Cal assenyalar que de l'anàlisi d'aquestes partides, s'observa l'existència de conceptes reiteratius any rere any, com els beneficis per venda d'immobilitzat, els beneficis d'exercicis

anteriors per interessos dubtosos, els ingressos per lloguers i per cànons anuals, les despeses judicials, etc. Tot i que és difícil preveure un import per alguns dels conceptes, aquelles partides que es repeteixen al llarg dels anys, i d'acord amb l'experiència d'anys anteriors i amb la realitat del moment, es podrien preveure ja en el Pressupost inicial. A més, es tracta de conceptes que sí s'han de considerar com a drets a liquidar. Recomanem, per tant, la seva inclusió en el pressupost inicial, com a més recursos els *Beneficis extraordinaris* i com a més dotació els *Menyscabaments extraordinaris*, i la seva posterior liquidació com a drets liquidats pel que fa als *Beneficis extraordinaris*, i com a obligació reconeguda pel que fa als *Menyscabaments extraordinaris*.

Tot i les observacions fetes a la realització de la liquidació del pressupost de l'any 1999, s'ha de tenir en compte que l'any 1999 és un any de canvi de forma jurídica per a l'entitat, i el pressupost va ser aprovat com a organisme autònom financer i posteriorment liquidat com a empresa pública. S'ha vist que per a l'any 2000, que és el primer any en què el pressupost s'aprova i liquida com a empresa pública, tant la forma com els imports que es liquiden ja es presenten, amb petites matisacions, amb el format que correspon per a una empresa pública.

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

En la fiscalització dels estats financers i de les liquidacions pressupostàries s'han analitzat aspectes legals de caire comptable, pressupostari, laboral, fiscal, etc. En aquest capítol la fiscalització de la legalitat se centra en els procediments de contractació que segueix la Societat i en l'elaboració del Programa d'actuació, d'inversions i de finançament (PAIF).

4.1. FISCALITZACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

4.1.1 Legislació aplicable

L'ICF és una entitat de dret públic que, d'acord amb allò que preveu l'article 1.b) de l'EIPC, té personalitat jurídica pròpia, està sotmesa a la Generalitat i ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat.

La Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP) en el seu article 1.3 de la LCAP estableix els requisits per a determinar quines entitats públiques estan dins el seu àmbit d'aplicació subjectiva. L'ICF compleix aquests requisits i, per tant, ha d'ajustar la seva activitat contractual a la LCAP.

4.1.2. Procediments emprats per l'ICF

L'ICF no té establert un manual de procediments de contractació clarament definit. A més no disposa d'un registre de contractes formalitzats.

L'ICF quasi sempre adjudica els seus contractes pel procediment negociat (amb consulta o sense i negociació amb diversos empresaris/proveïdors). Cal dir, però, que molts contractes de l'ICF no superen els 2 MPTA i que, per tant, com a contractes menors, és correcte el sistema d'adjudicació emprat. Tot i això, l'ICF hauria de formalitzar el corresponent expedient i justificar la idoneïtat de l'adjudicatari tal com la LCAP estableix.

La resta de contractes adjudicats per imports superiors a 2 MPTA són els que han estat objecte d'anàlisi en l'epígraf següent.

Les propostes de despesa i totes les ordres de pagament estan signades pel director general de l'ICF. És a dir, no es paga cap factura que no estigui prèviament autoritzada pel director General.

4.1.3. Anàlisi del procediment

Per a realitzar el treball d'anàlisi de la contractació de l'exercici 1999 i donat que l'ICF no disposa d'un registre de contractes formalitzats, hem seleccionat tots aquells conceptes del Compte de pèrdues i guanys i dels comptes d'inversió de l'actiu del Balanç, susceptibles de ser objecte de contractació

Pel que fa al Compte de pèrdues i guanys, hem analitzat per a cada concepte de despesa una mostra de 13 proveïdors que superen els dos milions de pessetes de facturació en l'exercici 1999. El resultat de l'anàlisi ha estat el següent:

- a) Hi ha dos proveïdors en què queda justificada la contractació sense concurrència i publicitat: un és el propietari de les oficines que ocupa l'ICF en règim de lloguer (Cofibalto, SA) i l'altre és el Centre de Telecomunicacions de la Generalitat quant al servei de telefonia (aquesta entitat presta aquest servei a tota l'Administració de la Generalitat).
- b) Edició de la Memòria corresponent a l'exercici 1998, que s'elabora durant el 1999. L'ICF ha seguit el procediment negociat amb sol·licitud de tres ofertes. El pressupost de l'edició de la memòria és de 2,03 MPTA. Revisat l'expedient de contractació, el procediment s'adiu al que estableix la LCAP.
- c) L'ICF té contractats els serveis jurídics referents a execucions d'hipoteques i altres serveis amb quatre bufets d'advocats. L'entitat no realitza cap licitació pública per a la contractació d'aquests professionals. Recomanen que es

realitzin els corresponents expedients contractuals i que es justifiqui la idoneïtat de l'adjudicatari.

- d) Contractació de dos consultors bancaris per a l'assessorament en la direcció tècnica del programa d'emissions de renda fixa i contractació d'una agència de ràting que estableix la classificació de l'Institut en el sector bancari. Entenem que pel tipus de servei contractat és correcta la seva contractació directa. Tot i així caldria formalitzar el corresponent expedient de contractació amb l'informe justificatiu pertinent.
- e) Contracte amb InterMedia Gabinete de Comunicaciones, SL signat l'any 1995 i que es va renovant per anys naturals amb un increment de preus que corresponen a l'IPC. Recomanen revisar aquesta contractació i verificar si els preus actuals estan d'acord amb el mercat.
- f) Contracte amb Stri Men, SL (actualment, Diagram Software Catalunya, SL). Aquest contracte es va signar el 2 de gener de 1998 amb l'objecte de coordinar, supervisar i controlar el projecte que havia posat en marxa l'ICF amb Debis i que estava previst que finalitzés l'1 de gener de 1999. En el 1999 continua vigent, ja que el projecte objecte del contracte no es va finalitzar en el termini previst.

Pel que fa a la revisió de la selecció realitzada a partir de la inversió reflectida a l'actiu del Balanç cal assenyalar el següent:

Del total d'inversió en immobilitzat material que ha estat de 91,71 MPTA, 82,47 MPTA corresponen al proveïdor CIGSA-DEBIS. La resta correspon a petits proveïdors.

Així, l'anàlisi s'ha centrat en el principal proveïdor esmentat:

- Dels 82,47 MPTA, 46,47 MPTA corresponen a contractes signats en els anys 1997 i 1998. La resta, 36,00 MPTA correspon a diverses ofertes presentades per CIGSA-DEBIS i acceptades per l'ICF referents a l'adquisició d'equips informàtics, modificacions a mida del programari, etc.
- El 24 de febrer de 1999, la Generalitat de Catalunya i DEBIS van signar un contracte de prestació de serveis informàtics fins al 2002, per uns imports anuals fixats. L'ICF va demanar l'adhesió a aquest contracte, que amb data 18 de desembre de 2000 i amb efectes des de l'1 de gener de 2000 li va ser concedida. Aquesta adhesió comporta que la contractació dels serveis informàtics es concreta en les ofertes que l'empresa DEBIS proposa a l'ICF, basades en els preus pactats en el conveni amb la Generalitat, i que siguin acceptades per l'ICF.

A més, s'ha fet un seguiment dels contractes analitzats en l'Informe de fiscalització 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes. Hem verificat que tots ells continuen vigents (llevat d'un contracte amb Dun & Badstreet) en ser renovats per anys naturals. Així, dels 6 contractes que eren objecte d'anàlisi, tres s'havien signat el 1995, un en el 1997 i els altres dos el 1998. Tots ells són contractes d'assistència i de consultoria i de serveis. Es reiteren les observacions fetes en l'Informe esmentat i es recomana revisar periòdicament aquests contractes per tal de verificar que els preus i les condicions signades són, encara, els més favorables per l'Entitat.

4.1.4. Conclusions

Els sistemes habituals per a la contractació utilitzats per l'ICF són els del procediment negociat o el de la contractació directa.

Per als contractes d'import inferior a 2 MPTA (contractes menors que justifiquen el procediment utilitzat) caldria formalitzar els corresponents expedients de contractació, justificar la idoneïtat del sistema emprat i de l'adjudicatari finalment contractat.

Per als contractes d'import superior a 2 MPTA s'ha vist que els sistemes emprats són correctes, si bé cal també formalitzar el corresponent expedient de contractació i justificar la idoneïtat del sistema emprat i de l'adjudicatari finalment contractat.

4.2. FISCALITZACIÓ DEL PAIF

Els articles 40, 28 i 29 de l'EIPC estableixen l'obligatorietat d'elaborar un PAIF, la informació que aquest ha de recollir, així com els seus terminis de realització, tramesa i altres condicions. De manera anàloga s'expressa el Decret legislatiu 9/94, de 13 de juliol, que actualitza i refon la Llei 10/1982, de 12 de juliol de finances públiques de Catalunya, en els articles 54 a 56.

Aquestes disposicions fan del PAIF el document base que ha de quantificar i explicar a priori, exercici per exercici, al departament d'Economia i Finances i al departament de la Generalitat al qual l'empresa està adscrita (en el cas de l'ICF és el mateix Departament d'Economia i Finances), quins són els objectius a assolir. Aquests objectius i els mitjans necessaris per a assolir-los, degudament quantificats, han de ser la base sobre la qual l'empresa elabori els pressupostos d'explotació i de capital. El PAIF, a més, ha de ser aprovat per acord de Govern, a proposta del conseller d'Economia i Finances, i publicat en el DOGC.

L'ICF no compleix la normativa esmentada ja que no elabora el PAIF.

Cal que l'ICF elabori anualment el PAIF i en faci la tramitació d'acord amb el que preveu la normativa vigent.

Hem verificat que l'Entitat ja ha realitzat un PAIF per a l'exercici 2000.

5. ANÀLISI DE L'ACTIVITAT DE L'ICF

A continuació fem una anàlisi de l'activitat de l'ICF durant l'exercici 1999, centrada en la seva principal funció, que és la concessió de crèdits i avals. En primer lloc, hem fet una anàlisi de l'evolució d'aquesta activitat al llarg de diferents exercicis; en segon lloc, hem fet una anàlisi de la gestió de la concessió de préstecs i avals en l'any 1999, basada en els expedients seleccionats per a cada cas; per últim, hem fet una anàlisi de l'evolució de la morositat en relació al volum de préstecs i avals concedits. Per a això, hem dividit el capítol en tres apartats que són:

- 5.1. Anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (evolució interanual)
- 5.2. Anàlisi de la gestió en la concessió de préstecs i avals
- 5.3. Anàlisi de l'evolució de la morositat

5.1. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Aquesta anàlisi (des de l'inici de l'activitat de l'ICF) se centra en els aspectes següents:

- 5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades
- 5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia
- 5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia
- 5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat
 - a) Préstecs
 - b) Avals

5.1.1. Operacions de préstecs i avals formalitzades per l'ICF des de l'inici de la seva activitat

A continuació es detallen els préstecs i avals formalitzats des de l'any d'inici de l'activitat, el 1986, fins al 1999.

Operacions formalitzades des de l'any 1986

Exercici	Préstecs		Avals		TOTAL	
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import
1986	2	619,0	0	0,0	2	619,0
1987	24	887,0	4	305,0	28	1.192,0
1988	68	1.527,0	14	860,0	82	2.387,0
1989	27	1.492,7	11	386,3	38	1.879,0
1990	207	4.502,0	24	2.270,8	231	6.772,8
1991	72	4.952,2	33	4.911,5	105	9.863,7
1992	67	5.290,3	32	6.135,0	99	11.425,3
1993	66	7.927,1	16	6.449,0	82	14.376,1
1994	63	8.154,8	39	6.412,8	102	14.567,6
1995	58	11.342,1	24	6.336,4	82	17.678,5
1996	56	8.040,6	36	4.805,1	92	12.845,7
1997	40	13.273,1	25	2.851,6	65	16.124,7
1998	138	20.118,6	18	1.058,2	156	21.176,8
1999	213	27.320,1	9	799,1	222	28.119,2
TOTAL	1.101	115.446,6	285	43.580,8	1.386	159.027,4

Imports en milers de pessetes.

Font: Memòria de l'ICF de l'any 1999.

S'observa en els dos últims anys (1998 i 1999) un augment molt significatiu dels préstecs concedits, tant en nombre com en import global.

L'activitat d'aval, en canvi, s'ha anat reduint en els últims exercicis, essent aquest any 1999 aquell any en el que menys avals s'han formalitzat des de l'any 1989.

És clar que l'Institut ha preferit formalitzar les operacions en forma de préstec en lloc de com a aval.

5.1.2. Préstecs formalitzats per tipus de garantia

L'ICF assegura les seves operacions amb la constitució de les garanties que jutja adequades i suficients en cada cas, segons quines siguin les característiques de l'empresa i el risc de cada projecte.

Així, el detall dels préstecs concedits segons els tipus de garantia, pels darrers cinc anys, és el següent:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 22/2002-D

Concepte	Tipus de garantia					TOTAL
	Hipotecària	Afectació drets	Aval personal	Fons garantia avals	Altres	
1995						
Nombre	28	13	11	4	1	57
Import	4.832,4	284,9	128,9	85,7	10,2	5.342,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1996						
Nombre	29	14	5	4	4	56
Import	6.419,2	1.480,7	28,8	36,0	75,9	8.040,6
% Distrib	79,8	18,4	0,4	0,4	1,0	100,0
1997						
Nombre	24	10	2	2	2	100
Import	7.077,8	4.283,7	386,4	10,2	1.515,0	13.273,1
% Distrib	90,5	5,3	2,4	1,6	0,2	100,0
1998						
Nombre	46	69	17	3	3	138
Import	11.958,8	5.825,8	2.040,7	30,0	262,3	20.117,6
% Distrib	59,5	29,0	10,1	0,1	1,3	100,0
1999						
Nombre	71	113	22	4	3	213
Import	11.923,3	13.234,1	1.383,2	63,0	716,5	27.320,1
% Distrib	43,7	48,4	5,1	0,2	2,6	100,0

Imports en milers de pessetes.

Font: Informe 18/1999-E de la Sindicatura i Memòria de l'ICF de l'any 1999.

Nota: En 1995 l'operació de Volkswagen AG (SEAT, SA) per 6.000 MPTA, no s'ha inclòs en el quadre anterior, per no distorsionar la interpretació, i té com a garantia les subvencions a cobrar.

Els tipus de garantia amb que es formalitzen els préstecs és important ja que la possible recuperació de les operacions fallides s'assegura mitjançant aquestes.

Fins a l'any 1998, la gran majoria d'operacions es formalitzava amb garantia hipotecària, si bé l'any 1998 ja s'observava que per nombre d'operacions les garanties d'afectació de drets superaven fins i tot les garanties hipotecàries (encara que en percentatge estaven encara per sota de les hipotecàries). En canvi, l'any 1999, les garanties d'afectació de drets són ja més significatives, tant en nombre com en import global, representant un 48,4% del total. De fet, l'increment en import s'explica bàsicament per la concessió de dos préstecs a l'INCASOL, que ascendeixen a 6.600 MPTA i estan garantits exclusivament mitjançant dotació pressupostària, o sigui afectació de drets.

Dins l'afectació de drets s'inclouen bàsicament totes aquelles operacions garantides, ja sigui per garantia departamental, o bé per dotació pressupostària.

Les operacions amb garantia departamental s'atorguen a un client determinat, i un departament de la Generalitat paga els interessos i el capital corresponent. En general, aquestes operacions es consideren com una subvenció que atorga el departament, però que finança l'ICF i, per tant, no tenen risc d'insolvències.

En concret, en l'any 1999 s'han formalitzat 91 operacions de préstec amb garantia departamental, per un import global de 4.346,66 MPTA. D'aquestes, 14

operacions s'han signat amb clients pertanyents al sector privat i 77 al sector públic. D'aquests préstecs, un ha estat concedit per 500 MPTA de capital a Premsa Catalana, SA i els 90 restants han estat signats per un capital mitjà aproximat de 42,74 MPTA.

Pel que fa al sector públic, en general s'han concedit préstecs a ajuntaments però també hi ha préstecs concedits a la Universitat de Barcelona i a diverses fundacions benèfiques.

Pels préstecs analitzats garantits amb garantia departamental, s'ha vist que en tots els casos existia, bé un Acord de Govern de la Generalitat autoritzant l'operació i, sobretot, autoritzant les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al pagament del capital i interessos del préstec, bé un conveni entre la Generalitat i el beneficiari, pel qual la Generalitat es comprometia també a efectuar les consignacions pressupostàries pertinents.

A 31 de desembre de 1999 hi ha 102 préstecs vius el capital formalitzat dels quals ascendeix 3.111,5 MPTA. D'aquests, hi ha un préstec concedit per un import de 500 MPTA, que és l'anteriorment esmentat de Premsa Catalana, SA i, per la resta, la mitjana del capital concedit és de 25,85 MPTA. El capital pendent d'aquests préstecs vius a 31 de desembre de 1999 ascendeix 1.735,62 MPTA, el que representa un 2,75% del total de préstecs vius.

D'aquests préstecs, a 31 de desembre de 1999 hi ha 152,58 MPTA pendents de cobrament dels departaments però que ja s'ha emès el corresponent ADOP. S'ha vist el seu cobrament posterior en l'exercici 2000.

Els préstecs amb dotació pressupostària es concedeixen a clients que, bé per la seva importància quant a l'activitat que realitza, bé per la seva importància quant a la seva ubicació, la Generalitat considera necessari que aquesta operació es garanteixi en la seva totalitat. Així, certes operacions tenen, a més d'altres garanties, un Acord de govern en què aquest autoritza un departament determinat a efectuar les consignacions pressupostàries necessàries per a fer front al capital i interessos de l'operació que siguin necessàries en el cas que aquesta resulti fallida. En l'any 1999 s'han concedit dos préstecs a l'INCASOL per un import global de 6.600 MPTA, i un préstec a l'Institut d'Estudis Catalans de 455 MPTA, els quals, tot i estar considerats com a préstecs amb dotació pressupostària, estan, de fet, garantits exclusivament per consignacions pressupostàries del departament, que és qui paga el capital i interessos de l'operació, tot i que ho paga a l'empresa i no directament a l'ICF.

A més d'aquestes operacions esmentades, durant l'any 1999 s'han formalitzat dues operacions més garantides amb dotació pressupostària, una per 115 MPTA i l'altra per 17 MPTA.

En total, a 31 de desembre de 1999 hi ha trenta clients amb capital viu per préstecs garantits amb dotació pressupostària. L'import formalitzat d'aquests préstecs ascendeix a 22.866,32 MPTA i el capital viu a 31 de desembre de 1999 ascendeix a 18.186,25 MPTA, el que suposa un 28,81% del total de préstecs vius.

El capital mitja formalitzat d'aquests préstecs és de 762,21 MPTA. D'aquests clients, nou han rebut préstecs per un import superior a 500 MPTA, i són els següents:

Clients	Import formalitzat
Institut Català del Sòl	6.600,00
Reial Club Esportiu Espanyol	2.500,00
Grup MITASA	2.720,50
Nacional Motor	2.100,00
Centre de Càlcul de Sabadell	1.350,00
ESSA Palau	1.500,00
EPLICSA	1.157,50
Ercros Industrial, SA	1.000,00
Premsa Catalana, SA	871,62
TOTAL	19.799,62

Imports en milers de pessetes.

Font: Preparat a partir de la informació preparada per l'ICF.

A 31 de desembre de 1999 hi ha 39,56 MPTA pendents de cobrament dels departaments però dels quals ja s'ha emès el corresponent ADOP. S'ha vist el seu cobrament posterior en l'any 2000.

Durant l'any 1999 els departaments han assumit 329,38 MPTA d'aquests préstecs, corresponents a quatre clients.

5.1.3. Avals formalitzats per tipus de garantia

Concepte	Tipus de garantia				TOTAL
	Hipotecària	Afectació drets	Aval personal	Fons garantia avals	
1995					
Nombre	4	16	3	1	24
Import	3.322,5	2.959,9	27,0	27,0	6.336,4
% Distrib	52,5	46,7	0,4	0,4	100
1996					
Nombre	2	34	0	0	36
Import	2.180,8	2.624,3	0	0	4.805,1
% Distrib	45,4	54,6	0	0	100
1997					
Nombre	1	24	0	0	25
Import	2.000,0	851,6	0	0	2.851,6
% Distrib	70,1	29,9	0	0	100
1998					
Nombre	1	17	0	0	18
Import	500,0	558,2	0	0	1.058,2
% Distrib	47,25	52,75	0	0	100
1999					
Nombre	0	9	0	0	9
Import	0	799,1	0	0	799,1
% Distrib	0	100	0	0	100

Imports en milers de pessetes.

Font: Informe 18/1999-E de la Sindicatura de Comptes i Memòria de l'ICF de l'any 1999

S'observa que en el 1999 disminueixen clarament els avals atorgats per l'Institut i que aquest deixen de tenir garantia hipotecària, tenint-la exclusivament per afectació de drets, tendència que ja es va apuntar l'any 1998.

5.1.4. Distribució de les operacions formalitzades per sectors d'activitat

A continuació incloem dos quadres: un per a préstecs i l'altre per a avals, classificats per sectors d'activitat a que van dirigits aquests préstecs i/o avals.

a) Pel que fa als préstecs, l'evolució i la seva distribució per sectors d'activitat és la que conté el quadre següent:

Préstecs

ACTIVITAT	1996			1997			1998			1999		
	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. import	Núm.	Import	% distrib. import
Extrac. transf. Minerals no energ.	2	11,1	0,2	4	960,5	7,2	0	0,0	0,0	1	12,5	0,0
Indústria química	4	126,0	1,6	3	885,0	6,7	2	754,0	3,7	5	1.225,5	4,5
Metal·lúrgica de transformació	3	445,0	5,5	1	1.546,0	11,6	2	191,4	1,0	1	1.000,0	3,7
Construcció material de transport	7	2.000,0	24,9	1	500,0	3,8	4	4.190,0	20,8	-	-	-
Altres indústries manufactureres	15	3.011,3	37,5	9	1.757,4	13,2	27	4.946,8	24,6	40	5.897,8	21,6
- Tèxtil i confecció	1	150,0	1,9	4	740,5	5,6	4	289,4	1,4	7	1.073,1	3,9
- Cuir i calçat	-	-	-	-	-	-	1	898,0	4,5	2	57,1	0,2
- Ind. paper, arts gràfiques i edició	1	1,0	0,0	-	-	-	5	1.099,4	5,5	3	2.100,0	7,7
- Transf. cautxú i material plàstic	2	150,0	1,9	1	224,5	1,7	3	335,0	1,7	10	507,1	1,9
- Altres indústries manufactureres	11	2.710,3	33,7	4	792,4	6,0	14	2.325,0	11,6	18	2.160,5	7,9
Comerç	3	202,2	2,5	-	-	-	9	420,7	2,1	6	110,3	0,4
Hostaleria, restaurants i cafès	2	18,0	0,2	2	855,0	6,4	5	1.395,5	6,9	10	193,8	0,7
Transp. i comunicac	1	54,0	0,7	1	237,4	1,8	3	148,1	0,7	5	652,2	2,4
Electric. Aigua i gas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	31,5	0,1
Obres públiques	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	586,5	2,5
Altres serveis	19	2.173,1	27,0	19	6.531,8	49,2	86	8.072,1	40,1	141	17.610,1	64,5
- Educació i investig.	4	411,0	5,1	6	865,0	6,5	9	844,8	4,2	8	338,5	1,2
- Sanitat	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	1	964,0	4,8	2	76,5	0,3
- Assistència social	2	72,0	0,9	1	15,0	0,1	5	145,4	0,7	17	580,4	2,1
- Altres serveis	13	1.690,1	21,0	12	5.651,8	42,6	71	6.117,9	30,4	114	16.614,7	60,8
TOTAL	56	8.040,7	100,1	40	13.273,1	99,9	138	20.118,6	99,9	213	27.320,2	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòries de l'ICF anys 1996, 1997, 1998 i 1999.

Com es desprèn del quadre presentat, en 1999 el sector que ha rebut un volum de finançament més important ha estat el “d’altres serveis” seguint la tendència ja observada en 1998.

Sota aquest concepte es troben entitats i empreses d’assistència social i d’educació i investigació i d’altres serveis. Aquest últim concepte obté un 60,8% del total i correspon bàsicament a entitats esportives (14,9%), biblioteques (6,3%), producció audiovisual (4,6%) i estacions d’esquí 4,6%). A més, inclou dues operacions amb l’INCASOL per valor de 6.600 MPTA.

En segon lloc destaca la concessió a “altres indústries manufactureres” (21,6%), percentatge que, com s’observa, ha anat disminuint des de l’exercici 1996. Dins el subconcepte “d’altres” destaca l’import concedit al sector d’empreses del metall (forja, estampació i fabricació de peces) amb un 6,6%.

b) Pel que fa als avals, l’evolució i la seva distribució per sectors d’activitat és la que conté el quadre següent:

Avals

ACTIVITAT	1996			1997			1998			1999		
	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. Import	Núm.	Import	% distrib. import	Núm.	Import	% distrib. import
Construcció material de transport	0	0,0	0,0	1	350,0	12,3	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Altres indústries manufactureres	1	508,8	10,8	0	0,0	0,0	1	500	24,7	0	0,0	0,0
- <i>Tèxtil i confecció</i>	1	508,8	10,8	0	0,0	0,0	1	500,0	47,3	0	0,0	0,0
Altres serveis	35	4.224,4	89,2	24	2.501,6	87,7	17	558,2	52,7	9	799,1	100,0
- <i>Sanitat</i>	3	3.400,0	71,8	2	2.125,0	74,5	1	70,0	6,6	2	620,0	77,6
- <i>Assistència social</i>	28	711,4	15,0	20	362,4	12,7	9	332,5	31,4	7	179,1	22,4
- <i>Altres serveis</i>	4	113,0	2,4	2	14,2	0,5	7	155,7	14,7	0	0,0	0,0
TOTAL	36	4.733,2	100,0	25	2.851,6	100,0	18	1.058,2	100,0	9	799,1	100,0

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòries de l'ICF anys 1996, 1997, 1998 i 1999.

Com s'observa, en l'exercici 1999 la totalitat dels avals s'han destinat a empreses "d'altres serveis". Aquestes operacions realitzades s'han formalitzat per aplicació de disposicions pressupostàries específiques que autoritzaven expressament l'ICF per a firmar avals amb entitats hospitalàries i amb centres d'assistència social.

5.2. ANÀLISI DE LA GESTIÓ EN LA CONCESSIÓ DELS PRÉSTECES I AVALS

Com ja hem assenyalat, la concessió de préstecs, crèdits i avals és l'activitat fonamental de l'ICF. Lògicament els comptes a cobrar per préstecs, crèdits i/o avals concedits suposen un 90,82% del total de l'Actiu. Per tant, hem fet una anàlisi d'aquests saldos a 31 de desembre de 1999. La nostra anàlisi ha consistit en la revisió dels expedients de concessió de préstecs, distingint els diferents tipus d'operacions concedides, per tal de verificar el procediment de concessió en cada cas. A més, s'ha verificat el risc viu dels avals a 31 de desembre de 1999. Així, per cada cas, s'han obtingut unes cobertures i uns resultats que es detallen en els subepígrafs següents:

- 5.2.1. La concessió dels diferents préstecs, distingint entre:
 - 5.2.1.1. Préstecs concedits a clients
 - 5.2.1.2. Avals assumits no inclosos com actius dubtosos
 - 5.2.1.3. Préstecs i bestretes al personal
 - 5.2.1.4. Altres deutors per consignacions judicials
 - 5.2.1.5. Deutors per venda d'immobilitzat
- 5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 1999

5.2.1. La concessió de préstecs

Com s'ha vist en el Capítol 2 de fiscalització economicofinancera, a 31 de desembre de 1999 els crèdits concedits ascendeixen a 63.302,3 MPTA. Per a la nostra anàlisi, hem classificat aquests saldos atenent als diferents tipus de préstecs o saldos a cobrar.

CONCEPTE	Import a 31.12.99
Préstecs concedits	58.591.908
Avals assumits no inclosos com actius dubtosos:	
- Hospital General de Catalunya	3.756.592
- Barcelonesa de Inversiones	281.294
Préstecs i bestretes al personal	21.919
Altres deutors per consignacions judicials	9.663
Deutors per venda d'immobilitzat	640.928
TOTAL	63.302.304

Imports en milers de pessetes.

Font: Elaborat per la Sindicatura a partir dels majors de l'ICF.

Cada un d'aquests conceptes ha estat objecte d'una anàlisi específica, que s'explica a continuació.

5.2.1.1. Préstecs concedits

Dels saldos de préstecs concedits, s'han seleccionat els superiors a 250 MPTA a 31 de desembre de 1999, més cinc d'importos inferiors escollits aleatòriament. En total han estat 59 expedients de préstecs concedits analitzats, que suposen el 69,84% del saldo a 31 de desembre de 1999.

Corresponents al sector públic, s'han analitzat cinc expedients que ascendeixen a 7.981,82 MPTA i suposen el 87,54% dels saldos a cobrar del sector públic.

Corresponents al sector privat, s'han seleccionat cinquanta-quatre expedients que ascendeixen a 32.937,35 MPTA i suposen el 66,33% dels saldos a cobrar del sector privat.

Informació sol·licitada

Per tots aquests expedients, s'ha demanat la següent informació:

- El quadre d'amortització del préstec, on s'inclou:
 - Les principals característiques pactades en el contracte: l'import formalitzat, la data de formalització, el nombre de quotes d'amortització, la seva periodicitat, el tipus d'interès, la periodicitat en la liquidació dels interessos, etc.
 - Els rebuts que s'han emès o s'han d'anar emetent al llarg de la vida del préstec, desglossant el que correspon a interessos, comissions i amortització de capital.
 - L'amortització del capital al llarg de la vida del préstec.
 - Els interessos meritats en cada període.
 - Data de formalització del préstec i dates de lliurament del préstec i imports lliurats, pels casos que els lliuraments es facin en més d'un cop.
 - Situació de cada un dels rebuts emesos per l'ICF, en concret, si està cobrat o impagat.
- L'expedient del préstec, que inclou:
 - Certificat del secretari de la Junta de Govern conforme s'aprova la concessió del préstec.
 - Contracte signat per l'ICF i el client.
 - Rebuts emesos per l'ICF relatius al pagament del capital, interessos, comissions i, si escau, interessos de demora.

- Còpia de la liquidació de l'ingrés bancari
- Cartes de l'ICF notificant al client les modificacions del tipus d'interès en funció de les condicions pactades en el contracte
- Còpia de les possibles escriptures signades relatives al contracte per hipoteques, etc.
- Acord de Govern, si escau, aprovant l'operació i/o la possible consignació pressupostària per part d'un Departament de la Generalitat en cas d'impagament del client.

Treball realitzat

- Verificació de l'existència del contracte signat amb data prèvia al lliurament del préstec.
- Verificació de l'existència del certificat del secretari de la Junta de Govern conforme aquesta aprova la concessió del préstec.
- Comprovació que les condicions aprovades per la Junta de Govern per a la concessió del préstec siguin les que després s'han inclòs en el contracte.
- Comprovació que les condicions pactades en el contracte siguin les que després s'utilitzen a l'hora del càlcul d'interessos, de la periodicitat de la liquidació d'aquests interessos, de l'amortització del capital i de la seva periodicitat, del càlcul dels possibles interessos de demora, si escau, i del càlcul de les comissions.
- S'han lligat els saldos a 31 de desembre de 1999 al saldo inclòs en el compte de Balanç corresponent.
- S'han lligat els interessos carregats al client durant l'any 1999 amb el Compte de pèrdues i guanys.
- S'ha verificat la correcció del càlcul dels interessos carregats al client, d'acord amb les condicions pactades en el contracte.
- S'han lligat les comissions carregades al client durant l'any 1999 amb el Compte de pèrdues i guanys, a més de comprovar la correcció dels càlculs efectuats per l'ICF tenint en compte les condicions pactades en contracte.
- Per al cas que la liquidació dels interessos meritats durant l'any 1999 i/o de les comissions o de part d'ells fos posterior a 31 de desembre de 1999, s'ha verificat la correcta periodificació d'aquests interessos i/o comissions en els *Comptes de periodificació* de l'Actiu del Balanç de situació.
- S'ha verificat que l'amortització del capital efectuada durant l'any 1999 s'hagi realitzat d'acord amb les condicions pactades en el contracte quant a periodicitat de l'amortització del préstec i quant a import per cada amortització.
- S'ha verificat que l'import inicial del préstec coincideixi amb el saldo que s'inclou en el compte d'ordre de "Préstecs concedits". També s'ha verificat que el saldo disposat del préstec a 31 de desembre de 1999 segons el quadre d'amortització coincideixi amb el saldo inclòs en el compte d'ordre "Préstecs disposats" en la mateixa data.

Conclusions

De l'anàlisi dels expedients de préstec de la mostra seleccionada es poden extreure les següents conclusions:

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client.

A més, per als casos analitzats hem verificat que els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte, llevat de dos clients, les incidències dels quals s'expliquen a continuació:

a) Grup MITASA (format per les empreses Manufacturas e Industrias Textiles Agrupadas, SA; Hilaturas Bergadà, SA; Hilaturas Casals, SA i Mesana, SA), empreses del sector tèxtil de la comarca del Berguedà: Es tracta dels expedients 34.01859 i 34.01860, corresponents a dos préstecs, per 1.106,91 MPTA i 1.482,81 MPTA, respectivament, formalitzats el 1996 amb carència d'un any. Aquests préstecs són el resultat de la renegociació dels crèdits concedits prèviament a aquest Grup, acordada pel Govern de la Generalitat el 12 de desembre de 1996. En concret, el Govern autoritza el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme a consignar en els seus pressupostos crèdit suficient per a atendre les obligacions que es derivin de les operacions esmentades, en cas d'incompliment. Per tant, aquests préstecs estan garantits amb dotació pressupostària (vegeu més detall dels préstecs amb dotació pressupostària a l'epígraf 5.1.2 d'aquest mateix Capítol).

El Grup MITASA ha anat impagant els rebuts de forma reiterada. De fet, els únics cobraments provenen de l'import obtingut per la venda de diverses finques i alguna transferència del DICT. En tractar-se de préstecs amb dotació pressupostària, tot i que es tracta d'un client amb problemes importants de pagament, no suposa un problema de cobrabilitat per l'ICF.

b) Viscoseda Barcelona, SL: Es tracta dels expedients 34 01881 i 34 02166, corresponents a dos préstecs per 367 MPTA i 446 MPTA, respectivament, formalitzats el primer l'any 1997 i el segon l'any 1999. Aquesta Societat pertany al Grup La Seda, i està en procés de tancament. De fet, els rebuts corresponents a 31 de desembre de 1999 i de 31 de març de 2000 s'han cobrat, tot i que s'ha produït un retard en el cobrament. S'estan adoptant una sèrie de mesures per tal de garantir el cobrament del deute pendent, com ara la venda de les finques on s'ubica la fàbrica, etc. Un cop analitzada la situació, considerem que es pot garantir raonablement el cobrament del deute pendent a 31 de desembre de 1999.

Els interessos i les comissions meritats durant l'any 1999 i inclosos com a *Productes financers* en el Compte de pèrdues i guanys han estat correctament calculats d'acord amb les condicions pactades en el contracte i degudament cobrats en el moment de la seva liquidació.

Per als casos en què la liquidació dels interessos i comissions meritats a 31 de desembre de 1999 és posterior a aquesta data, la periodificació d'aquests interessos o comissions a 31 de desembre de 1999 ha estat correcta.

5.2.1.2. Avals assumits i no inclosos com a Actius dubtósos

Quan l'ICF ha estat avalant una operació de crèdit que resulta impagada, i l'entitat financera corresponent li reclama que assumeixin el deute, l'ICF el paga i aquest aval assumit es comptabilitza com un *Actiu dubtós*.

A 31 de desembre de 1999, tres d'aquests avals assumits no s'han considerat com a actiu dubtós; es tracta dels dos avals assumits per l'ICF de l'Hospital General de Catalunya i l'aval assumit de Barcelonesa de Inversiones, SA.

A continuació s'analitza cadascuna d'aquestes operacions:

Hospital General de Catalunya

L'ICF va concedir dos avals a l'Hospital General de Catalunya, SA formalitzats el 30 de juliol de 1993 i l'1 d'agost de 1996, per un import de 2.000 MPTA i de 1.600 MPTA, respectivament, d'acord amb la Llei 5/1993, de 28 de juny i l'article 31.4,d) de la Llei 14/1996, de 29 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1996.

L'Hospital General de Catalunya va ser declarat en fallida voluntària el 25 de novembre de 1999. Com a conseqüència, les entitats financeres van reclamar formalment a l'ICF l'assumpció dels deutes avalats, cosa que l'ICF va fer entre el 16 i el 23 de desembre de 1999.

L'ICF, tot i la fallida i l'assumpció de l'aval, no el va considerar com a Actiu dubtós per dos motius; el primer, perquè es tractava d'operacions garantides amb hipoteca immobiliària, i el segon, en virtut de l'Acord de Govern de 13 de desembre de 1999 que consisteix en el següent:

Arran de la fallida, el Govern de la Generalitat en la seva sessió de 13 de desembre de 1999, a proposta conjunta dels departaments d'Economia i Finances i de Sanitat i de Seguretat Social, autoritza el Servei Català de la Salut per fer despeses amb un abast pluriannual, amb la finalitat de garantir el compliment de les obligacions que es derivin de les operacions d'aval

concertades per l'Hospital General de Catalunya amb l'Institut Català de Finances.

En concret, es va acordar autoritzar el Servei Català de la Salut per fer despeses amb un abast pluriannual durant els exercicis pressupostaris de 2000 a 2009, ambdós inclosos, per 3.766,88 MPTA, repartides en deu anualitats de 376,69 MPTA cadascuna d'elles, més els interessos, comissions i despeses d'administració.

Barcelonesa de Inversiones, SA

L'ICF va concedir un préstec i un aval a la societat Barcelonesa de Inversiones, SA, de 150 MPTA i de 300 MPTA, respectivament. Aquest préstec va resultar impagat i l'ICF va haver d'assumir l'aval. En garantia del préstec impagat, finalment l'ICF s'adjudica el terreny que constituïa garantia hipotecària, decretant-se la cancel·lació de la hipoteca. Quant a l'aval, al juliol del 1998 se signa un document de compromís de compravenda entre l'ICF i l'empresa Camping Car, SA del terreny i de la cessió de l'aval assumit, per 450 MPTA, supeditat al fet que el comprador obtingués tots els permisos necessaris per a posar en marxa un càmping en aquests terrenys.

De moment, el comprador encara no ha aconseguit els permisos per a la implantació del càmping.

Com a criteri de prudència, considerem que l'aval assumit s'hauria d'haver considerat com a *Actiu dubtós*, tal com s'indica en la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, i efectuar la dotació a la provisió per insolvències corresponent, que el Banc d'Espanya xifra en un import mínim del 25%, ja que tot i existir un compromís de compravenda, aquest compromís està supeditat a una condició.

5.2.1.3. Préstecs i bestretes al personal

Es tracta de tres préstecs concedits al personal i de diverses bestretes, també al personal, de petit import.

En l'Informe de fiscalització de la Sindicatura 10/1996-E, relatiu als exercicis 1993-1995, es recomanava que el Director general de l'ICF demanés a la Direcció General de Funció Pública el criteri a seguir en l'actualitat respecte a la concessió de préstecs al personal, i que s'actués d'acord amb aquest criteri. En l'Informe 18/1999-E, relatiu a l'exercici 1998 es va fer un seguiment d'aquesta recomanació, i es va veure que no només no s'havia seguit, sinó que s'havia actuat de forma contrària, ja que durant l'any 1998 el director va concedir un altre préstec al personal sense sol·licitar a la Direcció General de Funció Pública l'informe recomanat.

En l'any 1999 no s'ha concedit cap préstec al personal.

Hem pogut verificar que en el nou conveni col·lectiu aprovat pel Departament de Treball l'1 de febrer de 2001 i publicat en el DOGC el 22 de març del mateix any, amb vigència des de l'any 2000 fins a l'any 2003, es reconeix el dret del personal a rebre préstecs i bestretes segons les condicions que reglamentàriament es fixin.

Els préstecs

El saldo de 19,16 MPTA correspon al capital pendent de tres préstecs concedits al personal per a l'adquisició d'habitatges, segons el següent detall:

Data formalització préstec	Import formalitzat	Capital pendent a 31.12.1999
30.06.1993	15.000	2.419
16.11.1995	23.000	10.602
06.05.1998	8.000	6.145
TOTAL	46.000	19.166

Imports en milers de pessetes.

Tots els préstecs tenen garantia immobiliària. En el 1999 no s'ha concedit cap préstec al personal.

En relació als préstecs que ja van estar concedits, cal dir el següent:

- S'han obtingut els quadres d'amortització a 31 de desembre de 1999 dels tres préstecs que té concedits l'ICF al personal.
- S'ha lligat el capital pendent a 31 de desembre de 1999 amb comptabilitat, així com els interessos meritats durant l'any amb el Compte de pèrdues i guanys del mateix exercici. Sense excepcions.
- Per tres nòmimes mensuals de cadascun dels treballadors que tenen concedit un préstec, s'ha verificat la deducció en la nòmina del pagament del préstec. Sense excepcions.
- En el cas que hi haguessin amortitzacions anticipades del capital del préstec, s'ha comprovat el corresponent ingrés en el compte corrent de l'ICF.
- S'ha verificat la correcta retenció d'IRPF en concepte de retribució en espècie per la diferència entre el tipus d'interès aplicat i el tipus legal del diner. A més, s'ha verificat la correcció de la base de cotització de la Seguretat Social tenint en compte aquest concepte retributiu.
- S'ha verificat que l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, s'ha d'indicar en la memòria aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

- Curt termini: 2,60 MPTA
- Llarg termini: 16,56 MPTA

Les bestretes

Les bestretes es concedeixen per un import màxim equivalent a quatre mensualitats íntegres a retornar en vint-i-quatre mensualitats sense interessos.

S'ha obtingut l'expedient de concessió de tres bestretes. El treball realitzat ha estat el mateix que per als préstecs.

Pel que fa a l'IRPF, donat que aquestes bestretes estan concedides a més d'un any (en general, fins a dos anys) s'ha de considerar retribució en espècie la diferència entre el tipus d'interès aplicat (zero) i el tipus d'interès legal del diner i, per tant, efectuar la corresponent retenció en concepte d'IRPF, cosa que no es fa. L'import total aproximat per a l'any 1999 seria de 0,11 MPTA. D'altra banda, s'ha verificat la correcció de la base de cotització de la Seguretat Social tenint en compte aquest concepte retributiu.

A la data de realització d'aquest Informe, hem verificat que aquesta recomanació ja s'ha posat en pràctica.

5.2.1.4. *Altres deutors per consignacions judicials*

Es tracta d'importos lliurats per l'ICF en concepte de consignacions judicials i que a 31 de desembre resten pendents de retorn, fins que s'acabi el procediment judicial corresponent. S'ha verificat el cobrament posterior d'aquells imports en què el procediment judicial havia acabat.

5.2.1.5. *Deutors per venda d'immobilitzat*

Es tracta de deutes pel pagament ajornat per vendes d'immobilitzat adquirit per l'ICF en aplicació d'altres actius. En concret, a 31 de desembre de 1999 hi ha vuit vendes d'immobilitzat amb pagament ajornat. El treball realitzat s'ha basat també en els quadres d'amortització d'aquestes vendes ajornades, així com en les condicions del contracte, verificant:

- La coincidència del capital pendent a 31 de desembre de 1999 segons el quadre d'amortització amb el saldo comptable.
- El cobrament correcte de les quantitats amortitzades de capital segons les condicions previstes en cada contracte.
- El correcte tractament de l'IVA quan l'operació es considera subjecta i no exempta d'IVA.
- El correcte càlcul dels interessos segons les condicions del contracte i la seva correcta comptabilització en el Compte de pèrdues i guanys.

- S'ha verificat que l'ICF no classifica aquest deute entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991, del Banco de España, s'ha d'indicar en la memòria aquesta classificació. En aquest cas, el desglossament entre curt termini i llarg termini és el següent:

- Curt termini: 128,48 MPTA
- Llarg termini: 512,45 MPTA

5.2.2. El risc viu dels avals a 31 de desembre de 1999

Com s'ha vist en l'anàlisi de l'evolució de la concessió dels préstecs i avals (epígraf 5.1), la concessió d'avals per l'ICF ha perdut importància en els últims anys, tant en nombre d'avals concedits (l'any 1999 s'han concedit tan sols nou avals) com en import global concedit (l'import avalat ascendeix a 799,1 MPTA). Tot i això, a 31 de desembre de 1999, el risc viu per avals continua essent encara significatiu, ja que ascendeix a 15.100,63 MPTA (vegeu major desglossament en l'epígraf 2.6.1 Passius contingents, dins els Comptes d'ordre).

Per verificar aquest risc viu, el que s'ha fet és comprovar, en tots els casos, els imports que certifiquen les entitats bancàries que concedeixen el préstec avalat per l'ICF, a 31 de desembre de 1999.

S'han obtingut aquestes certificacions bancàries. S'ha verificat, per a cada aval, que el risc viu certificat a 31 de desembre de 1999 coincideix amb el risc viu comptabilitzat en el compte d'ordre de *Passius contingents*. A més, el banc certifica si el préstec avalat està al corrent de pagament o no. Per als casos en què el banc responia que el préstec no estava al corrent de pagament, s'ha analitzat amb el departament de Riscos de l'ICF la seva situació actual i el possible risc per l'ICF. Els resultats són els següents:

- a) Navalmet, SCCL: es tracta de l'expedient 35 01603 corresponent a un aval per un import formalitzat de 6 MPTA. El risc viu del préstec avalat per l'ICF és d'1,83 MPTA a 31 de desembre de 1999. Un cop analitzada la situació, s'ha vist que van pagant el préstec, encara que amb endarreriments.
- b) Fundació Hospital Com. Sant Antoni Abad i Fundació privada Trinijove: es tracta dels expedients 35 01623 i 35 01213 corresponents a avals per un import formalitzat de 563 MPTA i 5 MPTA, respectivament. Són avals sobre préstecs que paga directament el Departament de Benestar Social. Per tant, tot i que de vegades poden produir-se retards per problemes pressupostaris, acaba pagant.

- c) Transportes Hermanos Clemente: es tracta de l'expedient 35 01507 corresponent a l'aval d'un préstec formalitzat per 200 MPTA. El risc viu a 31 de desembre de 1999 és de 36,53 MPTA. Al maig del 2000 fa suspensió de pagaments i l'ICF assumeix l'aval. Tot i que a 31 de desembre de 1999 aquest import no està provisionat per l'ICF, de la nostra anàlisi economicofinancera s'ha verificat que la provisió global cobreix raonablement aquest import.

De l'anàlisi realitzada, es pot concloure que el risc viu comptabilitzat per l'ICF a 31 de desembre de 1999 és correcte i no presenta problema d'assumpció d'aval per part de l'ICF, llevat del cas esmentat. No obstant això, la nostra anàlisi economicofinancera ha verificat que la provisió cobreix raonablement aquest import.

5.3. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LA MOROSITAT

En aquest epígraf s'analitza l'evolució interanual de la morositat en l'Institut, tenint en compte l'evolució del volum de préstecs i avals concedits. A més, incloem un detall dels imports morosos que han estat assumits finalment pels departaments de la Generalitat, i un detall de les garanties executades com a conseqüència de certes operacions moroses.

S'ha de dir que l'anàlisi economicofinancera de la morositat de l'ICF a 31 de desembre de 1999, així com la raonabilitat de la provisió per insolvències en la mateixa data, s'explica en l'epígraf 2.4.6 de Fons especials.

5.3.1. Evolució interanual de la morositat

Per a efectuar aquesta anàlisi ens basem en la classificació comptable de les operacions de préstecs i avals amb possible risc d'insolvències. Els conceptes i la seva evolució interanual són els següents:

CONCEPTE	31.12.96	31.12.97	31.12.98	31.12.99
Rebutos impagats	470.447	415.197	703.562	722.713
Actius dubtosos	3.555.112	2.947.007	2.337.328	2.599.581
Prod. meritats d'actius dubtosos	195.757	164.395	199.744	253.318
Altres passius contingents	0	0	0	3.881.294
Actius en suspens regularitzats	1.665.401	2.690.495	2.829.563	2.928.965
Actius en mandat d'execució	852.315	991.196	976.814	1.099.309
Garanties executades pendents de realitzar	2.159.103	1.972.619	2.752.724	2.623.428

Imports en milers de pessetes.

Font: Balanços de l'ICF dels anys corresponents.

En línies generals, en l'any 1999 s'observa un augment en els conceptes analitzats, llevat de les garanties executades pendents de realitzar. En primer lloc, s'ha de tenir en compte l'augment de la cartera de préstecs i avals d'un any respecte de l'altre. Així, aquesta passa de 60.752,3 MPTA l'any 1998 a 78.402,9 MPTA l'any 1999, el que suposa un augment del 29,05% de la cartera viva d'un any respecte de l'altre, el que explica en part aquests augments.

En segon lloc, la fallida, en el mes de novembre de 1999, de l'Hospital General de Catalunya explica el significatiu import comptabilitzat en els *Altres passius contingents*. L'ICF, que havia avalat operacions creditícies de l'Hospital per 3.600 MPTA, va haver d'assumir aquests avals a final d'any. L'import global del deute de l'Hospital General de Catalunya a 31 de desembre de 1999 es troba en el compte *Altres passius contingents* per 3.881,29 MPTA.

Per tant, s'observa que, tot i els augments de l'any 1999 respecte de l'any 1998 en línies globals, aquests queden justificats per l'augment de la cartera viva i pel cas específic de l'Hospital General de Catalunya.

A continuació es fa una anàlisi per cadascun dels conceptes inclosos en el quadre i la seva evolució interanual:

- Rebutos impagats (compte inclòs en *Deutors a la vista i diversos*): correspon als rebuts emesos vençuts i pendents de cobrament. En aquest compte els rebuts no sobrepassen els 90 dies des del seu venciment. S'observa un augment significatiu en l'any 1998 respecte de l'any 1997, si bé en l'any 1999 es manté en xifres similars a les de l'any anterior.
- Actius dubtosos: comprenen aquells préstecs en què el rebut impagat més antic sobrepassa ja els 90 dies des del seu venciment. Els préstecs s'inclouen pel total del deute impagat més els interessos. A més, s'inclouen els rebuts posteriors vençuts del mateix prestatari, només pel capital, tal com indica la Circular 4/1991 del Banco de España en la seva norma 10^a. Si, a més, el préstec ja es troba en via executiva, als imports anteriors se'ls acumula l'import del capital pendent i els interessos pendents no acreditats en el

Compte de pèrdues i guanys el dia del tancament de l'operació, així com les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu.

També s'inclouen aquells avals assumits per l'ICF, més els possibles interessos i les comissions d'administració i risc i, com en el cas dels préstecs, les despeses derivades del procés d'execució i les provisions de fons fetes per aquest motiu. De fet, aquests avals assumits es troben també comptabilitzats en el compte d'ordre *Passius contingents dubtosos*.

De l'any 1996 a l'any 1998 ha anat baixant l'import total dels Actius dubtosos. L'any 1999, tot i que aquesta tendència a la baixa es trenca, ja que els actius dubtosos augmenten un 11,22% respecte de l'import de l'any 1998, aquest augment és raonable tenint en compte l'augment de la cartera viva de préstecs i avals.

- Productes meritats d'actius dubtosos: en aquest compte s'inclouen els interessos corresponents als actius dubtosos (que no es comptabilitzen com a ingrés mentre no es cobrin), els quals s'emeten fins al moment del tancament del préstec. S'observa també un augment de l'import a 31 de desembre de 1999 que, a l'igual que pels actius dubtosos, és també raonable si l'analitzem conjuntament amb l'evolució de la cartera viva de préstecs i avals.
- Altres passius contingents: es tracta d'un compte d'ordre inclòs dins els *Passius contingents* en què s'inclouen els tres avals assumits per l'ICF però que, per tenir un compromís signat de cobrament de l'import, no els inclou com a *Passius contingents dubtosos* ni, per tant, com a *Actius dubtosos* de l'actiu del Balanç de situació. A l'inici de l'epígraf ja s'explica el significatiu import comptabilitzat a 31 de desembre de 1999.
- Actius en suspens regularitzats: es tracta d'un compte d'ordre en què es comptabilitzen els saldos considerats fallits per la Junta de Govern de l'ICF. En aquest cas, els saldos es treuen del compte d'*Actius dubtosos* i es passen a aquest compte d'ordre. Normalment aquests saldos ja estan provisionats seguint els percentatges fixats pel Banc d'Espanya. Si manca alguna part del saldo per provisionar, llavors el traspàs d'*Actius dubtosos* a aquest compte d'ordre es farà contra el Compte de pèrdues i guanys per la part no provisionada amb anterioritat. S'observa un augment molt significatiu de l'any 1996 a l'any 1997, si bé en els anys següents s'observa una tendència a l'alça però amb percentatges raonables, del 3-5%.
- Actius en mandat d'execució: és també un compte d'ordre en què s'inclouen les operacions impagades pel client, amb dotació pressupostària i, per tant, assumides per algun departament de la Generalitat. En realitat, aquestes

operacions no suposen un risc d'insolvències per l'ICF ja que els impagats els assumeix, en tot cas, algun departament de la Generalitat. S'observa que els imports que assumeix la Generalitat cada any són similars, al voltant dels 1.000 MPTA. En l'epígraf 5.3.2 es fa una anàlisi més detallada d'aquest concepte.

- Els passius contingents dubtosos que corresponen a avals assumits ja es troben reflectits en els actius dubtosos i per tant, no s'incorporen en el quadre següent per a no duplicar imports.
- Garanties executades pendents de realitzar: Es tracta dels béns que l'ICF ha obtingut com a conseqüència de l'execució de garanties, principalment hipoteques, per operacions impagades. En l'epígraf 5.3.3 s'inclou un detall d'aquests béns.

5.3.2. Morositat assumida pels departaments de la Generalitat

L'ICF, en la seva actuació creditícia intenta sempre obtenir garantia suficient en les operacions atorgades. Tot i això, les operacions de dubtosa viabilitat que, encara així, el Govern considera necessari atorgar, tenen en la majoria de casos una cobertura a càrrec del departament de la Generalitat que assumeix l'operació com si fos de caràcter prioritari.

Els imports que han estat assumits pels departaments en l'exercici fiscalitzat i la seva comparació amb els de l'exercici 1998 són els següents:

Departaments	1998	1999
Presidència	-	15.084
Governació	45.762	-
Economia	-	46.107
Cultura	88.133	131.492
Treball	113.537	118.635
Indústria	727.960	787.991
TOTAL	975.392	1.099.309

Imports en milers de pessetes.

Aquests imports assumits pels departaments corresponen a operacions moroses amb dotació pressupostària assumides per aquests.

A part d'aquests imports que assumeixen els departaments per operacions moroses, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital i interessos dels préstecs amb garantia departamental que, durant l'any 1999 ascendeixen a 439,72 MPTA i a 103,10 MPTA, respectivament.

5.3.3. Morositat assumida per execució de garanties

En els anys fiscalitzats l'ICF ha executat les garanties per l'incompliment d'operacions diverses; per aquest motiu, l'Institut disposa de nombroses finques, locals, habitatges i naus industrials, a més, d'un gran nombre d'obres d'art.

A continuació es detallen les garanties executades incloses en el Balanç a 31 de desembre de 1999.

a) Immobles

Descripció	Situació	Data adjudicació	Saldo en Balanç a 31.12.1999
Nau	Ribes de Freser	31.12.1993	58.770.446
Nau	Sant Vicenç Castellet	09.03.1994	50.000.000
Local	Lleida	12.07.1994	6.000.000
Nau	Puigreig	05.05.1995	23.000.000
5 locals	La Coma i Pedra	27.10.1995	2.000.000
Edifici	La Coma i Pedra	27.10.1995	42.000.000
4 terrenys	Tordera	16.11.1995	2.000.000
Nau	Celrà	22.12.1995	100.000.000
Finca	Ulldecona	31.01.1996	1.000
2 terrenys	Vidreres	06.05.1996	1.725.000
4 naus	Sant Fruitós de Bages	08.05.1996	45.000.000
Nau	L'Hospitalet de Llobregat	05.07.1996	120.000.000
Edifici	Manresa	10.12.1996	10.000.000
Nau	Sant Quirze de Besora	02.12.1996	40.000.000
Nau	Alella	07.04.1997	170.000.000
2 Finques	--	15.05.1997	68.000.000
Nau-finca	Castelldefels	21.02.1997	160.000.000
Casa	Collbató	14.06.1997	10.000.000
10 terrenys	Collbató	14.06.1997	22.400.000
2 terrenys	Campmany	20.06.1997	40.000.000
Nau	Lleida	19.11.1997	64.002.000
Nau	Manresa	28.11.1997	25.000.000
2 Naus	Torelló	25.11.1997	96.000.000
Nau	Cervera	17.12.1997	70.000.000
Terreny	Montroig del Camp	17.03.1998	158.104.039
Casa	Granollers	27.03.1998	26.000.000
Hotel	Castelldefels	27.07.1998	800.000.000
Nau	Palafolls	30.07.1998	49.000.000
Finca	Calella	30.07.1998	4.000.000
Terreny	Begur	28.09.1998	2.000.000
Garatge	Castell d'Aro	28.09.1998	1.000
4 finques	-	28.02.1999	57.000.000
Finca	Barcelona	10.11.1999	51.754.800
TOTAL			2.373.758.285

Imports en pessetes.

b) Obres d'art

L'Institut s'ha adjudicat obres d'art en pagament d'operacions de préstec per un import de 208,67 MPTA, que a la data de fiscalització resten encara en poder de l'ICF malgrat que majoritàriament es van assumir en el 1994.

c) Maquinària

S'inclouen 41,00 MPTA provinents de processos d'execució judicial de garanties hipotecàries mobiliàries reclamades per l'ICF per manca de pagament per part dels prestataris.

S'ha d'assenyalar que l'ICF té un nombrós immobilitzat de difícil realització tenint en compte que la seva activitat no és la de vendre immobles, obres d'art o maquinària. Tot i això, s'ha d'assenyalar que durant l'any 2000 s'han venut quatre immobles dels que tenia a 31 de desembre de 1999, el valor teòric comptable dels quals és de 985,7 MPTA.

5.3.4. Finançament de l'activitat

L'estat de l'origen i l'aplicació de fons en els darrers dos exercicis ha estat el següent:

Origen	1999/1998	1998/1997
PER VARIACIÓ DE RECURSOS:		
Dotació de capital	0,0	800,0
Augment net de l'endeutament	19.121,7	3.264,6
Augment fons especials	380,7	643,7
Augment altres recursos propis	410,9	307,0
Net altres actius i passius	(209,9)	495,3
PER RECURSOS GENERATS:		
Excedent net	48,7	94,3
TOTAL ORIGEN	19.752,1	5.604,8

Aplicació	1999/1998	1998/1997
Increment d'inversions creditícies	19.458,3	6.292,2
Immobilitzat net	(59,7)	809,8
Tresoreria	91,3	(887,4)
Deutors en mora	262,3	(609,7)
TOTAL APLICACIÓ	19.752,1	5.604,9

Import en milions pessetes.

L'augment net de l'endeutament és la principal font de finançament de l'activitat de l'ICF. En el període 1999/1998 representa el 96,81% del total de l'origen de fons (el 58,25% en el període anterior).

Així, l'increment de les inversions creditícies s'ha finançat quasi en la seva totalitat per l'augment de l'endeutament.

5.3.5. Solvència

L'empresa de ràting FITCHIBCA Ltd., va realitzar l'avaluació dels comptes de l'ICF a 31 de desembre de 1999. El resultat de l'anàlisi va atorgar una qualificació de A+ a llarg termini i de F1, la màxima qualificació, a curt termini.

S'ha d'esmentar que s'ha mantingut la qualificació obtinguda en l'exercici 1998.

La definició d'aquestes qualificacions és la següent:

- A+ (llarg termini): obligacions per a les quals existeix una baixa expectativa de risc de la inversió. La capacitat de devolució puntual del principal i interessos és forta, tot i que canvis adversos en les condicions comercials, econòmiques o financeres poden fer augmentar el risc de la inversió.
- F1 (curt termini): obligacions recolzades per una forta capacitat de devolució puntual.

Així mateix, ja al 2000, també l'empresa de rating Standard & Poors ha fet públic el resultat de la qualificació de l'ICF. De la seva anàlisi ha resultat una qualificació de A+ per al llarg termini i de A.1 per al curt termini. La definició d'aquestes qualificacions, molt similars a les anteriors, són les següents:

- A+ (llarg termini): gran capacitat de compliment dels seus compromisos financers, tot i que una mica més vulnerable (que les qualificacions superiors) a canvis circumstancials o condicions econòmiques adverses.
- A1 (curt termini): obligacions de la més alta qualitat.

6. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha realitzat la fiscalització de l'ICF referent a l'exercici 1999, d'acord amb el que disposen els articles 2 i 11 de la Llei de la Sindicatura de Comptes i l'article 16 de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1999 (fiscalització anual de les empreses públiques amb pressupost superior a 25.000 MPTA).

Al llarg de l'Informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, de legalitat, de caire pressupostari, de control intern i de gestió. Així mateix, s'han formulat les recomanacions necessàries per tal de corregir els defectes detectats. Les observacions i recomanacions més rellevants són les que s'exposen a continuació.

Fiscalització economicofinancera

Els Comptes anuals de l'ICF relatius a l'exercici 1999, excepte pels efectes que les observacions i recomanacions que es remarquen al llarg d'aquest Informe, i especialment les que s'enumeren en aquest apartat, poden tenir en els Comptes anuals de l'ICF, expressen de forma raonable el patrimoni, la situació financera i els resultats obtinguts en l'exercici 1999. A més, els Comptes anuals comprenen la informació necessària i suficient per a la interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptades.

Les observacions i recomanacions que cal remarcar respecte de la fiscalització economicofinancera són les següents:

- L'entitat no distingeix entre curt i llarg termini. Segons la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya s'ha de desglossar en memòria, per totes aquelles partides en què hi ha part a curt termini i part a llarg termini, la part que venç a curt termini i la part que venç a llarg termini.

Es recomana desglossar en la Memòria la part a curt termini i la part a llarg termini per tots els epígrafs del Balanç de situació que hi tinguin venciments a curt termini i a llarg termini, com ara el deute per préstecs concedits, l'endeutament, l'emprèstit, els deutes a cobrar, etc.

- L'entitat manté saldos oberts en 29 comptes corrents en diferents entitats bancàries, de les quals set són les que s'utilitzen de manera habitual; la resta tenen molt poca operativa.

Cal plantejar la conveniència de procedir a la cancel·lació dels comptes que mantenen un saldo gairebé inamovible.

- L'immobilitzat material inclou 209 MPTA en obres d'art, 2.373 MPTA en immobles i 41 MPTA en maquinària adquirits com a conseqüència d'execució de garanties.

Entenem que aquest immobilitzat hauria de comptabilitzar-se en un epígraf diferenciat de la resta d'immobilitzat, tal com assenyala la Circular 4/1991, com a immobilitzat no funcional.

Els traspessos de deute de clients que es consideren fallits en el Compte d'ordre *Actius en suspens regularitzats* realitzats durant l'any 1999 s'han efectuat contra la corresponent dotació a la provisió.

- Dins l'immobilitzat material es comptabilitzen 133,34 MPTA corresponents a programes d'informàtica que, segons la Circular 4/1991, que està d'acord amb el Pla general de comptabilitat, tenen la naturalesa d'immobilitzat immaterial. A més, aquests béns s'amortitzen en quatre anys quan, segons la Circular 4/1991, s'han d'amortitzar en tres anys.

S'han de reclassificar aquests béns i la seva amortització acumulada dins de l'immobilitzat immaterial, i amortitzar-los en el període de tres anys. L'efecte d'aquest canvi en la dotació anual d'amortització suposaria, per a l'any 1999, 8,6 MPTA aproximadament.

- L'ICF disposa d'un inventari comptable de l'immobilitzat valorat a 31 de desembre de 1999, en què s'inclou la descripció del bé, la data d'alta, l'import, la dotació anual i l'amortització acumulada, la seva classificació en l'actiu, etc. En aquest inventari manca una identificació física del bé, la seva ubicació i l'usuari final del bé, especialment dels equipaments informàtics. És per això que l'ICF ha començat a fer una relació dels equipaments informàtics quant a la seva ubicació i l'usuari final. Però manca que aquesta relació es faci coincidir amb l'inventari comptable, i que s'ampliï a la resta d'elements d'immobilitzat.
- L'Entitat provisiona l'immobilitzat procedent d'adjudicacions o recuperacions d'acord amb la Circular 4/1991 del Banc d'Espanya.

S'ha verificat la correcta provisió a 31 de desembre de 1999 pels immobles.

Pel que fa a la maquinària, manquen 30,75 MPTA en la seva provisió a 31 de desembre de 1999 ja que s'han aplicat els criteris corresponents als immobles. Recomanem la correcció d'aquesta provisió i l'aplicació dels percentatges correctes segons l'esmentada Circular.

Cal assenyalar també, que aquesta provisió està correctament comptabilitzada dins l'epígraf de Passiu *Fons especials*, però conjuntament amb el *Fons d'insolvències*. En la Circular 4/1991 existeix un epígraf diferenciat dins de l'epígraf general de *Fons especials* anomenat *Fons de cobertura de l'immobilitzat* que creiem que és on s'ha de comptabilitzar aquest tipus de provisió.

- Pel que fa a la provisió per insolvències a 31 de desembre de 1999, s'ha de dir que de l'anàlisi que s'ha efectuat, es pot considerar que aquesta, en volum global, cobreix adequadament el possible risc d'insolvències a la

mateixa data, tot i que no s'hauria d'haver dotat el Fons d'insolvències per Cobertura de Major Risc per Aplicació de Recursos Públics fins a l'any 2000, data d'entrada en vigor de la normativa que el desenvolupa.

- El capital de l'ICF inclou les aportacions de la Generalitat al Fons patrimonial de l'entitat. Per tant, la descripció de l'epígraf de Passiu hauria de ser *Fons de Dotació* i no *Capital*.

Dins aquest epígraf de *Capital* s'inclouen 2.356 MPTA de transferències de capital aprovades en diferents lleis de pressupostos, que estan pendents de cobrament. Com a contrapartida es troben comptabilitzades en l'epígraf de l'Actiu *Fons de dotació pendent de desemborsament*.

Donat que aquest import no està cobrat, recomanem la seva comptabilització en epígraf diferenciat del de *Capital* (o Fons de dotació), com a Aportacions al Fons de dotació pendents de desemborsament.

Fiscalització de la legalitat

- Els articles 27 i 28 de la Llei de creació de l'ICF regulen la constitució i funcions del Consell Assessor que, d'acord amb la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1995, hauria d'estar constituït el 30 de març de 1995.

A la data de realització d'aquest Informe, el Consell Assessor no estava constituït. Per tant, cal que es constitueixi l'esmentat Consell Assessor d'acord amb les prescripcions de la Llei de creació.

- L'entitat ha aplicat l'excedent de l'exercici, 459,60 MPTA, a dotar el Fons de cobertura de major risc per aplicació de recursos públics, quan aquest fons s'ha creat amb la nova Circular del Banc d'Espanya 9/1999, de 17 de desembre, que modifica la Circular 4/1991 i amb data d'entrada en vigor l'1 de juliol de l'any 2000.

Tot i que considerem que l'import de la provisió per insolvències en general és adequat per a cobrir tant els riscos específics dotats individualment com aquells clients amb risc però que no han estat dotats de forma individualitzada, com ara Hospital General de Catalunya, Barcelonesa de Inversiones, SA, etc., considerem que no s'hauria d'haver creat aquesta provisió fins a la seva data d'entrada en vigor, l'any 2000.

- L'entitat no ha superat el límit d'endeutament viu acumulat que fixa l'article 33.7 de la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 1999.

A 31 de desembre de 1999 el saldo d'endeutament del què disposa amb les entitats de crèdit ascendeix a 40.416,61 MPTA, dels quals 2.510 MPTA tenen un venciment inferior a un any.

- Pel que fa al risc viu d'avalis a 31 de desembre de 1999, que ascendeix 15.100,63 MPTA, aquest no supera el límit establert per la Llei 20/1998, de 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per al 1999.
- L'augment de l'any 1998 a l'any 1999 en els conceptes pagats al personal de productivitat i de gratificacions extraordinàries ha estat d'un 169,37%. Aquest percentatge d'augment no ha estat objecte de cap informe favorable del Departament d'Economia i Finances i del departament competent en matèria de funció pública, tal com és preceptiu segons la Llei de pressupostos de la Generalitat per al 1999. Aquests imports són, per tant, nuls de ple dret segons la Llei de pressupostos en no complir el tràmit previ preceptiu.

Hem comprovat que aquest aspecte es conté ja en el Conveni Col·lectiu pels anys 2000 a 2003 anteriorment esmentat, el qual s'ha formalitzat amb l'Informe favorable previ del Departament d'Economia i Finances i de Funció Pública per l'any 2000.

- La contractació de l'ICF es realitza habitualment seguint el procediment negociat o la contractació de forma directa.

Si bé en molts casos es tracta de contractacions per import inferior a 2 MPTA (contractes menors que justifiquen el procediment utilitzat) per a la resta cal que es formalitzin els corresponents expedients de contractació i es justifiqui suficientment la idoneïtat de l'adjudicatari contractat.

- En l'any 1999 l'ICF no va elaborar el PAIF.

Cal que l'ICF elabori anualment el PAIF i en faci la tramitació d'acord amb el que preveu la normativa vigent.

S'ha verificat que l'ICF ja ha elaborat el PAIF per l'any 2000.

Fiscalització pressupostària

- La liquidació del pressupost de l'ICF per l'any 1999 és una liquidació conjunta de les partides d'explotació i les de capital, ja que el pressupost de l'exercici 1999 es va aprovar essent l'ICF encara organisme autònom; és a dir, un pressupost que contemplava conjuntament les partides d'explotació i de capital.

Cal que l'entitat, a partir de l'exercici 2000, realitzi la liquidació dels pressupostos de manera diferenciada, és a dir, una liquidació de capital pels recursos i dotacions del Pressupost de capital, i una liquidació d'explotació pels ingressos i despeses d'explotació.

- La liquidació del pressupost de l'ICF no es prepara amb el mateix desglossament que apareix en el pressupost aprovat per la Llei de pressupostos, on el detall arriba fins a les partides que componen els conceptes.

Es recomana efectuar les liquidacions dels pressupostos amb el mateix detall que apareix en la Llei de pressupostos per tal que d'aquestes liquidacions s'obtingui la informació com més detallada millor.

- En la columna *Explotació* no apareixen tots els conceptes del Compte de pèrdues i guanys. A més, altres partides s'inclouen amb un import diferent del que apareixen en el Compte de pèrdues i guanys sense cap explicació documentada.

D'altra banda, certes partides del Compte de pèrdues i guanys no es consideren com a partida del pressupost, quan es tracta de conceptes que es reiteren any rere any.

Es recomana la inclusió en el Pressupost inicial de totes les partides del Compte de pèrdues i guanys que per la seva reiteració es poden preveure de forma raonable, i la seva posterior liquidació com a drets liquidats o obligacions reconegudes, segons correspongui.

- En la liquidació pressupostària no es fa una conciliació entre el resultat pressupostari que ha de sortir com a diferència entre els drets liquidats i les obligacions reconegudes, i el resultat del Compte de pèrdues i guanys.

Es recomana incorporar a la Liquidació del pressupost d'explotació una conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat del Compte de pèrdues i guanys.

Fiscalització de la gestió

L'exercici 1999 ha continuat la línia ascendent, ja apuntada en l'exercici 1998, quant a l'import concedit en préstecs. Així, en aquest exercici 1999 l'import ha estat de 27.320,1 MPTA i resulta ser l'exercici en el qual l'ICF ha concedit l'import més gran de préstecs des de la seva constitució. En nombre d'operacions, l'exercici 1999 també ha estat el que més préstecs s'han formalitzat, amb un total de 213 (l'exercici 1998 se'n van formalitzar 138).

Quant a l'activitat d'avals, també en l'exercici 1999 s'ha seguit la línia descendent ja iniciada en l'exercici 1997, passant a ser molt residual, tant quant a número d'operacions (nou enfront les divuit de l'exercici 1998) com en import (799,1 MPTA enfront dels 1.058,2 MPTA del 1998). Es confirma clarament la tendència a formalitzar les operacions en forma de préstec en lloc de com a aval. En aquest exercici 1999 els préstecs garantits mitjançant l'afectació de drets augmenten considerablement tant en nombre (113 per 69 en el 1998) com en import (13.234,1 MPTA enfront dels 5.825,8 MPTA del 1998).

Els préstecs garantits mitjançant hipoteca augmenten respecte de l'exercici anterior quant a nombre (setanta-un enfront els quaranta-sis de l'exercici 1998) però es mantenen quant a import (11.923,3 MPTA enfront dels 11.958,8 MPTA de l'exercici 1998).

Tots els avals s'han garantit mitjançant l'afectació de drets.

Els préstecs concedits per l'ICF han estat degudament aprovats per la Junta de Govern abans de la seva concessió i han estat degudament signats mitjançant contracte per l'ICF i el client.

De la mostra analitzada, els clients han anat amortitzant el capital del préstec d'acord amb les condicions pactades en el contracte, llevat dels dos casos que s'esmenten en l'informe, encara que, com s'ha vist, aquests casos no presenten problemes de morositat a 31 de desembre de 1999.

De l'anàlisi de la morositat que s'ha efectuat, s'ha vist que la provisió per insolvències a 31 de desembre de 1999 cobreix adequadament el risc de morositat existent a la mateixa data. A més, l'entitat té *Altres fons específics* i el *Fons de compensació DCIT* que cobreixen abastament el possible risc de morositat per als clients inclosos en els fons específics o els que tenen dotació pressupostària.

L'any 1999, l'import assumit per diversos departaments de la Generalitat en fer-se càrrec d'operacions impagades amb dotació pressupostària ha estat de 1.099,31 MPTA. A més, s'han d'afegir els imports que els departaments paguen directament en concepte de capital i interessos dels préstecs amb garantia departamental, que durant l'any 1999 ascendeixen a 439,72 MPTA i 103,1 MPTA, respectivament.

Els immobles assumits per execució de garanties ascendeixen a 31 de desembre de 1999 a 2.373,76 MPTA, el que representa un import considerable.

Gairebé el 97% de l'activitat de l'ICF s'ha finançat mitjançant endeutament extern. L'exercici 1998, aquest percentatge es va situar en un 58%.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès a l'Institut Català de Finances.

La resposta de l'Institut Català de Finances, una vegada conegut l'Informe, és la que es reproduïx tot seguit:

 Generalitat de Catalunya
Institut Català de Finances
El Director General

Sr. Jordi Petit i Fontserè
Síndic de comptes
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona

Generalitat de Catalunya
INSTITUT CATALÀ DE FINANCES

Número: F0096 - 3.524 / 2002
Data: 18-07-2002 Hora: 9:52:46

Registre de sortida

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Número: 1481

Data: 18.07.02 Hora: 10:15

Registre d'entrada

Passa a: S. Sena Núm. int. 44

Data: 18.07.02

Senyor,

Acuso rebuda del seu projecte d'Informe 11/2001-D, referit a l'exercici 1999 de l'Institut Català de Finances, als efectes previstos per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 15 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per la Llei 15/1995, de 14 de juliol.

Li faig avinent que, atès el contingut del projecte, l'ICF no té previst presentar cap al·legació.

Atentament,

Ernest Sena

Barcelona, 18 de juliol de 2002

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: octubre de 2002

Dipòsit legal: B-43540-2002